

ADAPTIEF ONTWIKKELBEELD ZAANCORRIDOR

Bijlagen

Royal HaskoningDHV
MUST
Buck Consultants International

November 2021

Inhoudsopgave

Bijlagen

–	SWOT analyse	3
–	Factsheets knopen	5
–	Tijdspad ontwikkelingen	17
–	Advies: vervolgstappen en samenwerking	23

SWOT-analyse

In het begin van het proces is een SWOT-analyse opgesteld, met daarin de sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen voor de Zaancorridor. Deze SWOT is gevuld met bevindingen uit de analyse, inventarisatie en interview die uitgevoerd zijn. Deze SWOT vormde de basis voor het uiteindelijke adaptieve ontwikkelbeeld.

STERKTES

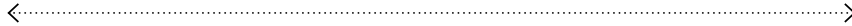
Corridor/netwerk

Streek/deelregio

Knooppunten

Weinig investering, veel rendement mogelijk (in vergelijking met ...)

Meer dan 70% woningbouwplannen binnen 10 minuten fietsen van station (op basis van gegevens planmonitor provincie mei 2021)

Betaalbaarheid (voor wie?)

Knoppen Alkmaar en H'waard zijn uitzondering: relatief hoog aantal arbeidsplaatsen kantoren resp. bedr. terreinen

Nabijheid beleefbaar landschap overal, specifieke kansen Castricum, Wormerveer (Guisveld), Alkmaar-Noord (Oudorpolder) en Heerhugowaard (Oosterdel)

Aanwezigheid toeristische hotspots (Alkmaar, Zaanse Schans, kust)

ZWAKTES

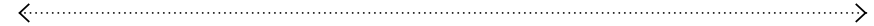
Corridor/netwerk

Streek/deelregio

Knooppunten

Eenzijdige spitsbeweging (ZC: 1,96 / OV SAAL: 1,99)

Laag OV- en fietsgebruik in voor- en natransport

Lage frequentie ten noorden van Alkmaar

tunnels NZK bottleneck

Dichtbij Amsterdam = grotere dichtheid en economische waarde

Amsterdam is grote magneet

Parkeerbeleid loopt per knoop enorm uiteen

Kwaliteit stations loopt uiteen

Niet overal OV-fiets beschikbaar

Niet overal fietsenstallingen

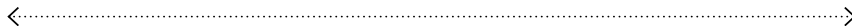
Corridor/netwerk

Streek/deelregio

Knooppunten

Oplossen structureel probleem A9

Directe verbinding Schiphol

Financiering nu goedkoop

Amsterdam wordt te duur

Grondposities rondom knopen

Long Island perspectief

Gezamenlijke aanvraag subsidies

Beter aansluiten OV-producten

Inzet op de fiets

Specifieke sectoren benutten (HTSM, Agro, Maakindustrie, ...)

Maken van bestemmingen

Diversiteit aan landschappen

Spreiden toerisme

P+R hubs voor Amsterdam

Verbeteren first and last mile

Knoppen Alkmaar en Zaandam hebben compleet pakket met o.a. ook cultuurhistorie

Grondposities rondom knopen / ontwikkelruimte

Versnelde realisering woningbouwprogramma mogelijk

Stations als Buitenpoorten

Barrières slechten

Benutten lokale identiteit

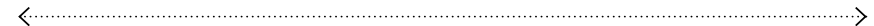
Corridor/netwerk

Streek/deelregio

Knooppunten

Groei tegenspits zet door

A8-A9 kan snellere verbinding worden

IC kan niet overal stoppen

Afhankelijkheid investering Zuidasdok

Nog geen inzicht in reismotieven

Verschillen in belangen

Geen aanpassing parkeerbeleid

Realiseren woonprogramma

Gemiddelde huurprijzen in Amsterdam fors hoger

Geen urgentie op werkprogramma, wel op woningaantallen

Onbetaalbaar

Klimaatverandering

Bodemdaling

KANSEN

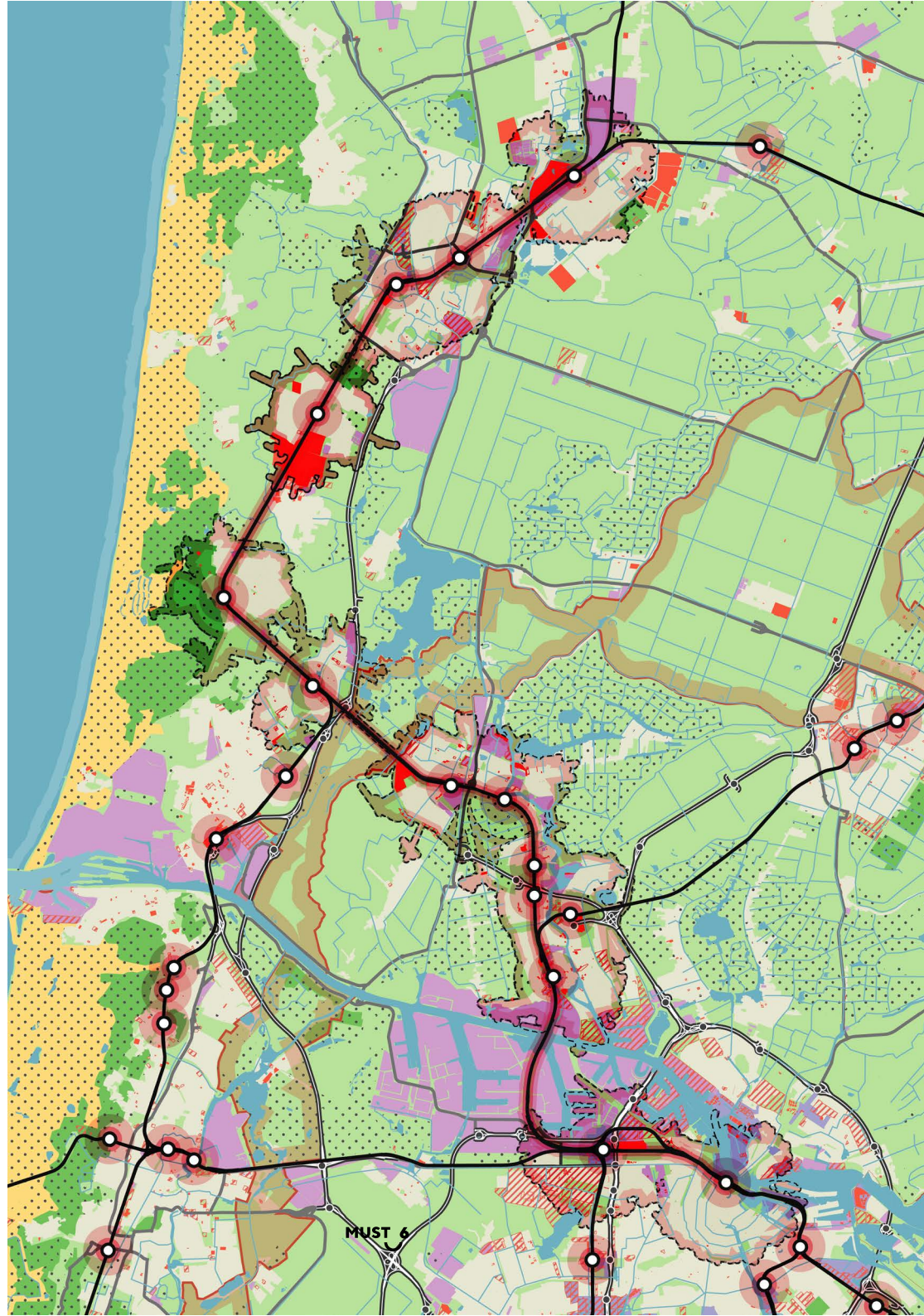
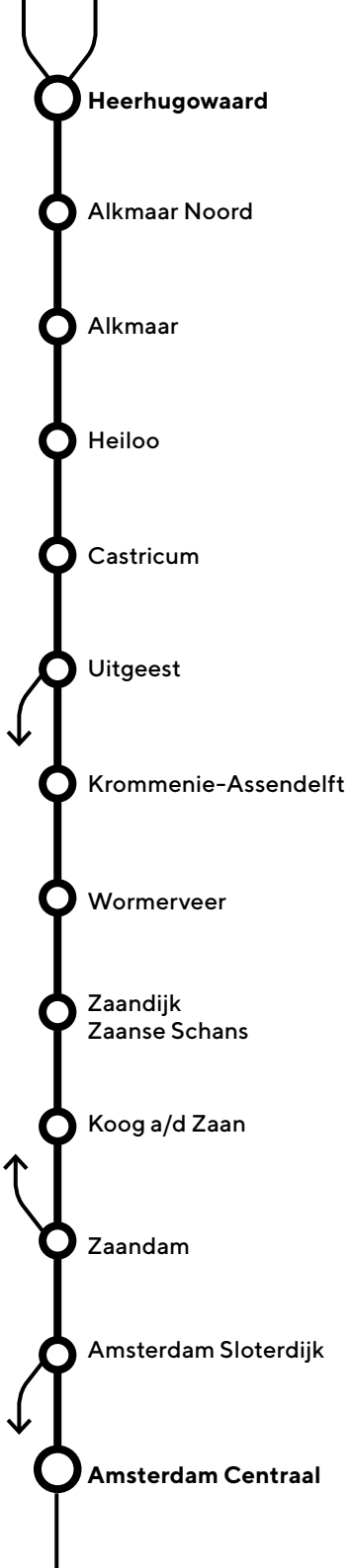
BEDREIGINGEN

Factsheets knopen

Om meer inzicht te krijgen in de knopen van de Zaancorridor hebben we factsheets opgesteld. In deze factsheets wordt de werking van de knoop verbeeldt, voor de thema's; mobiliteit, voorzieningen, wonen en werken.

Het invloedsgebied dat onderzocht is bevindt zich binnen 10 minuten fietsafstand vanaf de knoop. Ontwikkelingen binnen dit gebied

dragen bij aan de knooppuntontwikkeling die de corridor voor ogen heeft. Vervolgens zijn ook een aantal opgaven per knoop benoemd, die uit de inventarisatie naar voren zijn gekomen.

Overzichtskaart Zaanccorridor

Legenda

Mobiliteit

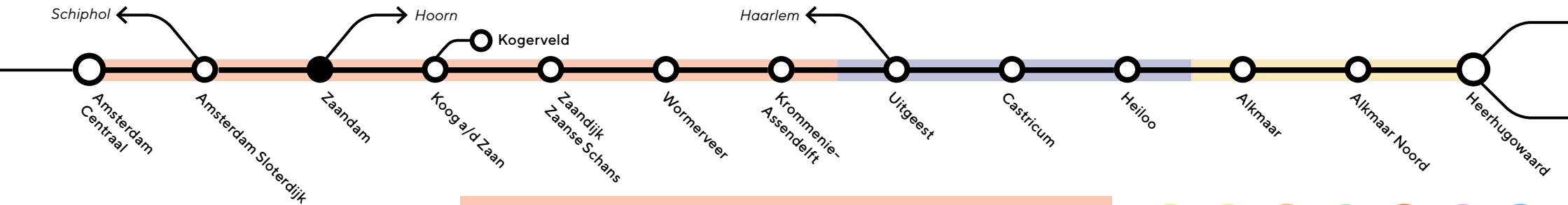
- Spoor
- Station
- ⊞ 10 min fiets isochoon
- Rijksweg
- Rijksweg-afslag
- N-wegen

Wonen/ werken

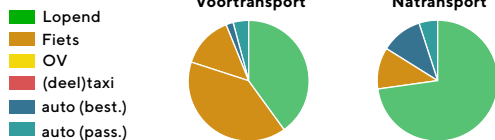
- Harde woningbouwplannen
- Zachte woningbouwplannen
- Kantorenlocatie
- Bedrijventerrein
- Bebouwd gebied

Landschap

- ⋯ NNN + Natura 2000
- ▭ UNESCO
- Zand
- Bos
- Weiland

Mobiliteit 2021 Intercity 4x p/u
 Sprinter 6x p/u

Parkeerbeleid

Auto's/100 inw.	Hoogste uurtarief	Vergun. parkeren	Blauwe zones
90	€ 3,50	Ja	Ja
P+R	Normen	Afw. mogelijk	Parkeerfonds
Ja	CROW	Ja	Nee

Reizigers

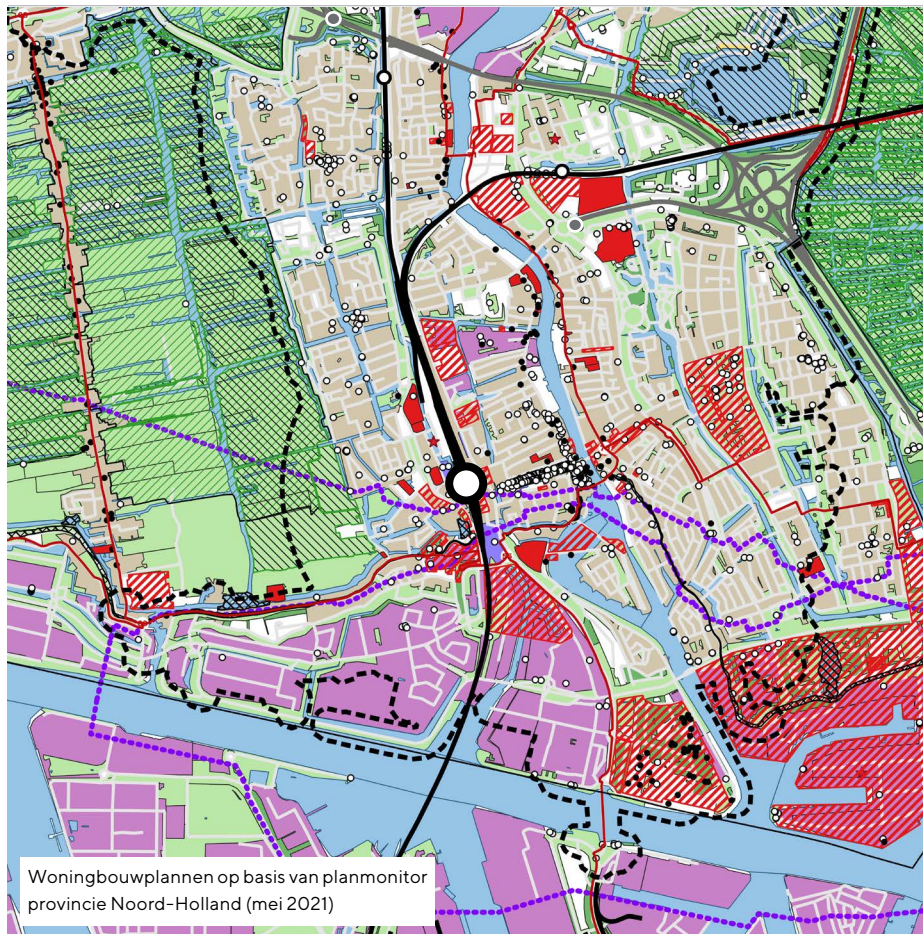
Reizigers met herkomst of bestemming 23.687
 In-, uit-, overstappers 26.259

Topbestemmingen Bezoeksersaantallen
 Cultuurcentrum het HEM ?

Opgaven

- Centrumontwikkeling Zaandam
- Aanpak Provincialeweg N203
- Doorfietsroute Provincialeweg N203
- Fiets en wandelradius vergroten door aanleg goede fietsverbindingen en nieuwe OV-lijnen (met name richting Achtersluispolder)
- Wibaut-as als HOV met knoop Peperstraat, aanpak Thorbeckeweg, HOV en doorfietsroute naar Amsterdam met knoop De Vlinder
- Verbeteren sociale veiligheid
- Aanvullend: zie ook Gebiedsplan Zaandam (Bereikbare Steden - SBaB, november 2021)

Station Zaandam

Top 50
 Top50NL_19W Wegdeel
 TopSONL_19W Waterdeel
 TopSONL_19W Terrein
 bebouwd gebied
 bos: gemengd bos
 grasland
 heide
 zand

Infra
 stations
 15minfiets
 Top 100 Nederland Spoorwegen
 Top 100 Snelwegen
 Top 100 Hoofdwegen
 snelweg afrit
 gelijkvloerse bewaakte overgang
 gelijkvloerse onbewaakte overgang

Plannen
 Woningbouwplannen
 hard
 onbepaald
 zacht
 woondeal_LIRA
 Geluidszonering_Industrie(rein)en

Recreatie
 Fietsknooppunten/Fietsnetwerken
 Provinciale monumenten_INSPi
 RCE_Rijksmonumenten_point
 gis_omn_pois_free_1
 Noord_Holland_Pad
 LF routes

Landschap
 PRV_Kaart_5a_Unesco_gebieden
 PRV_Kaart_4_Ecologie_Natuurnetwerk_Nederland_NNN
 200212_Natura 2000

Werken
 Werklocaties_bedrijventerrein
 Werklocaties_kantoren

Wonen (gem. Zaanstad) **62%** Nabij station

Huidig aantal woningen **68.950** Woningbehoefte tot 2040 **20.020** **▲ 29%**

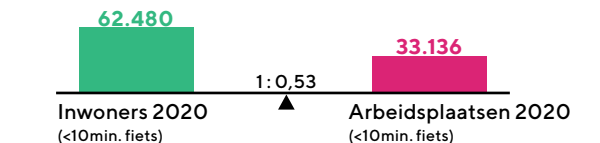
Plannen (gem.)	tot 2030	2030-2040	totaal
Hard	4.715	0	4.715
Zacht	10.253	10.705	20.958
Totaal	14.968	10.705	25.673

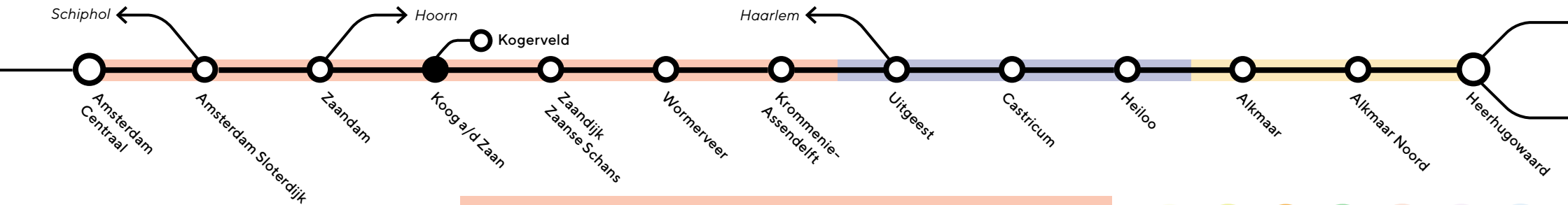
Aantal nabij station (<10min. fiets) **15.881**
 Planoverschot **5.653**

Werken

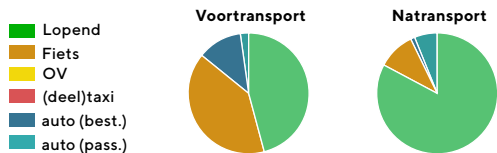
Huidig aantal arbeidsplaatsen **65.068** <10 min. fietsen **33.136** **51%**

<10 min. fiets	Huidig	plannen + transformatie tot 2030
Kantoren (m2)	101.595	35.000 -
Bedrijventerrein (ha)	193	3 13
Winkels (m2)	194.923	-

Mobiliteit 2021 Intercity -
 Sprinter 4x p/u

Parkeerbeleid

Auto's/100 inw.	Hoogste uurtarief	Vergun. parkeren	Blauwe zones
90	€ 3,50	Ja	Ja
P+R	Normen	Afw. mogelijk	Parkeerfonds
Ja	CROW	Ja	Nee

Infrastructuurplannen:

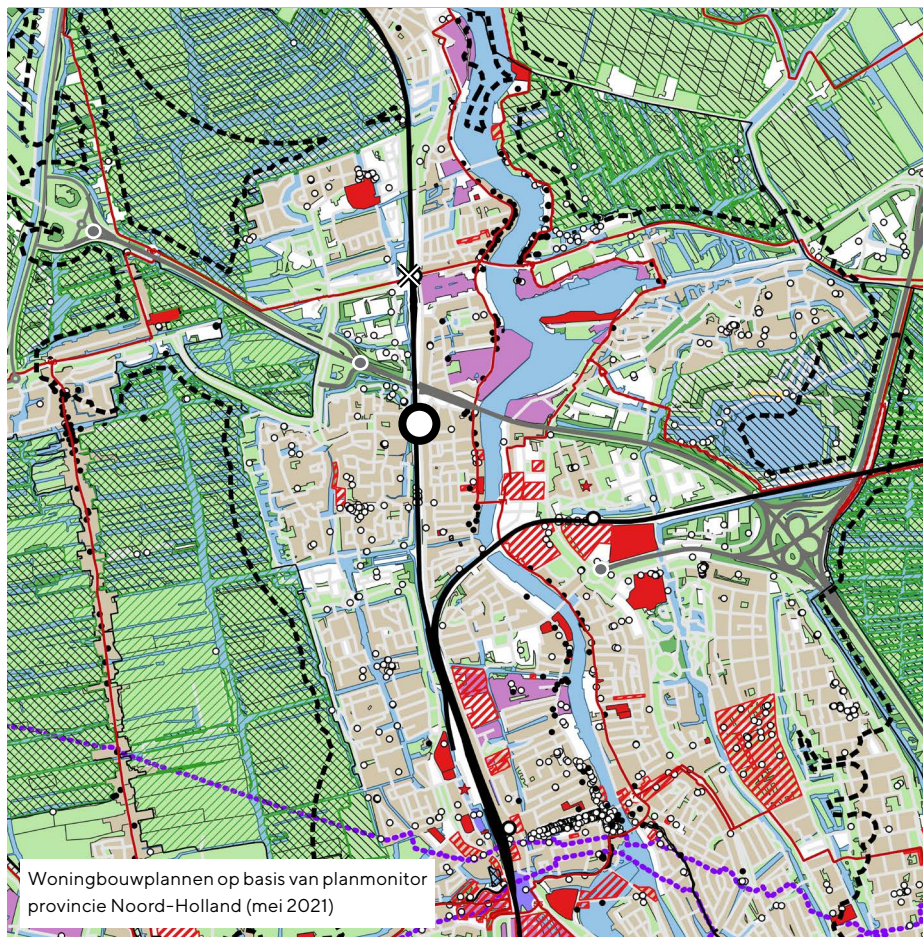
Reizigers

Reizigers met herkomst of bestemming In-, uit-, overstappers 3.246
 3.246

Opgaven

- Fietsroute Guisweg herstellen (fiets tunnel)
- Volledige aansluiting A8
- Herontwikkeling Pr. Bernhardplein
- Aanpak Provincialeweg N203
- Doorfietsroute Provincialeweg N203
- Sterkere verankering stationsgebied met omgeving
- Wibaut-as als HOV met knoop Peperstraat
- Aanpak Thorbeckeweg, HOV en doorfietsroute naar Amsterdam met knoop De Vlinder

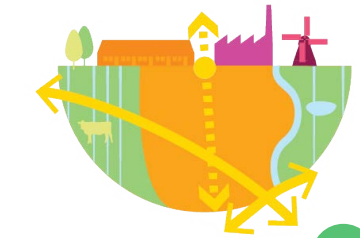
Station Koog aan de Zaan

Woningbouwplannen op basis van planmonitor provincie Noord-Holland (mei 2021)

Situatie 2030/2040

Top 50	Infra	Plannen	Recreatie	Landschap
<ul style="list-style-type: none"> Top 50 NL_19W Wegdeel Top 50 NL_19W Waterdeel Top 50 NL_19W Terrein bebouwd gebied bos: gemengd bos grasland heide zand 	<ul style="list-style-type: none"> stations 10minfiets Top 100_Nederland Spoorwegen Top 100_Snelwegen Top 100_Hoofdwegen snelweg afrit gelijkvloerse bewaakte overgang gelijkvloerse onbewaakte overgang 	<ul style="list-style-type: none"> Woningbouwplannen hard ontbeend zacht woondeal_LRA Geluidszoneregns_industriestrieterreinen 	<ul style="list-style-type: none"> Fietsknooppunten/Fietsnetwerken Provinciale_monumenten_INSPJ RCE_Rijksmonumenten_point gis_omn_pois_free_1 Noord_Holland_Pad LF routes 	<ul style="list-style-type: none"> PRV_Kaart_5a_Unesco_gebieden PRV_Kaart_4_Ecologie_Natuurnetwerk_Nederland_NNN 200212_Natura 2000 Werken Werklocaties_bedrijventerrein Werklocaties_kantreinen

Wonen (gem. Zaanstad) **62%** Nabij station

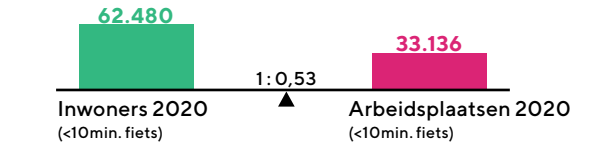
Huidig aantal woningen	Woningbehoefte tot 2040
68.950	20.020 ▲ 29%

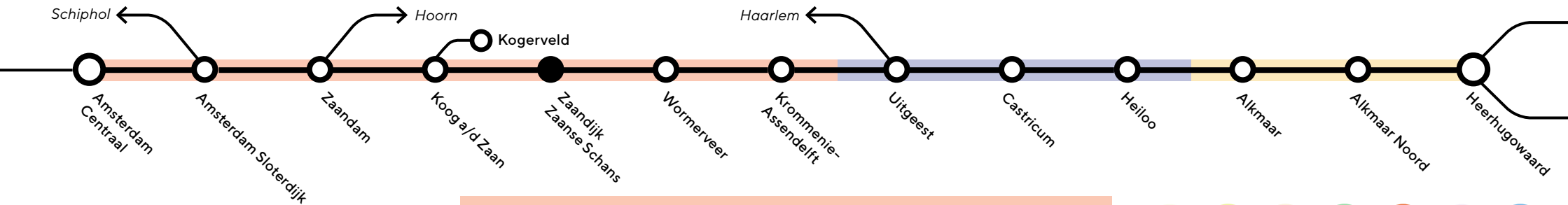
Plannen (gem.)	tot 2030	2030-2040	totaal
Hard	4.715	0	4.715
Zacht	10.253	10.705	20.958
Totaal	14.968	10.705	25.673
Aantal nabij station (<10min. fiets)			15.881
Planoverschot			5.653

Werken

Huidig aantal arbeidsplaatsen	<10 min. fietsen
65.068	33.136 51%

<10 min. fietsen	Huidig	plannen + transformatie tot 2030
Kantoren (m2)	101.595	35.000 -
Bedrijventerrein (ha)	193	3 13
Winkels (m2)	194.923	-

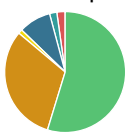

Mobiliteit

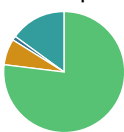
2021 Intercity -
Sprinter 4x p/u

- Lopend
- Fiets
- OV
- (deel)taxi
- auto (best.)
- auto (pass.)

Voortransport

Natransport

Parkeerbeleid

Auto's/100 inw.	Hoogste uurtarief	Vergun. parkeren	Blauwe zones
90	€ 3,50	Ja	Ja
P+R	Normen	Afw. mogelijk	Parkeerfonds
Ja	CROW	Ja	Nee

Reizigers

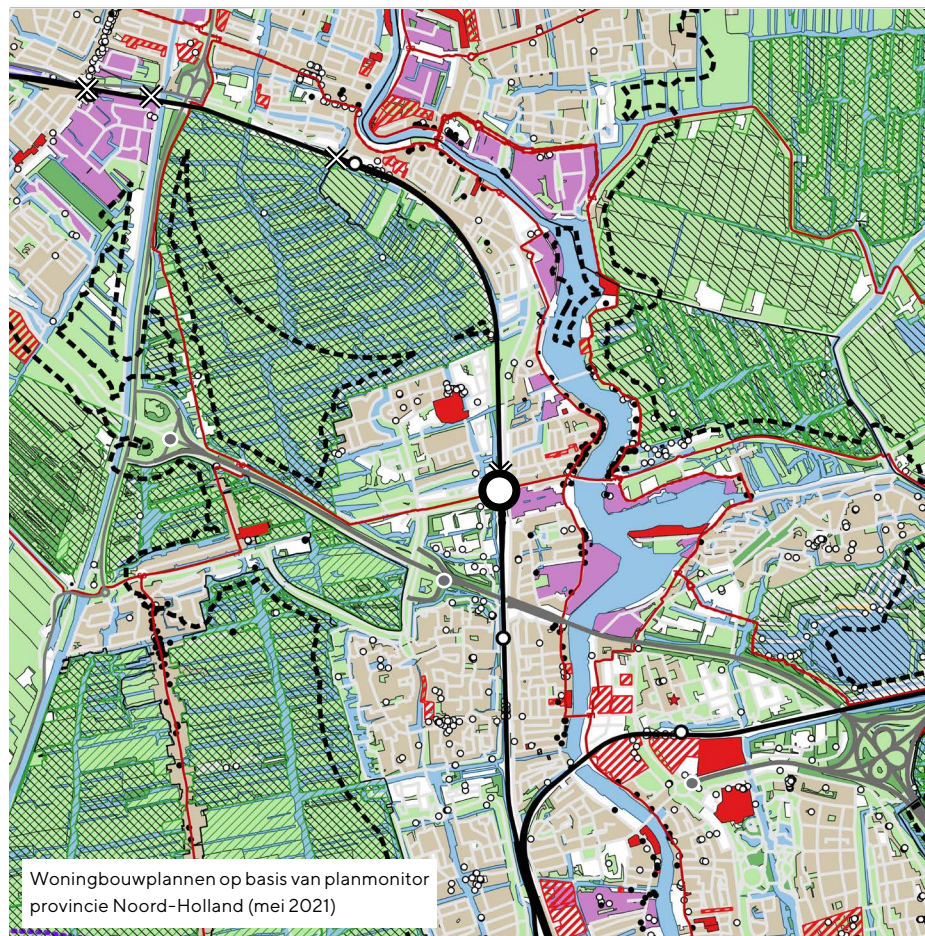
Reizigers met herkomst of bestemming
In-, uit-, overstappers 4.535

Topbestemmingen Bezoekersaantallen
Zaanse Schans 2.200.000 (in 2017)
Zaans Museum 200.000 (in 2019)

Opgaven

- Overweg Guisweg
- Opwaarderen station en stationsomgeving
- Aanpak Provincialeweg N203
- Doorfietsroute Provincialeweg N203
- Ontwikkelen als 'toeristische poort' naar Zaanse Schans, met o.a. verbeteren looproute naar Zaanse Schans: Julianabrug - Wandelweg/Wormerveer door Zaandijk
- Verbeteren sociale veiligheid

Station Zaandijk Zaanse Schans

Woningbouwplannen op basis van planmonitor provincie Noord-Holland (mei 2021)

Situatie 2030/2040

Top 50 Top50NL_19W Wegdeel Top50NL_19W Waterdeel Top50NL_19W Terrein bebouwd gebied bos: gemengd bos grasland heide zand	Infra stations 10minfiets Top 100_Nederland Spoorwegen Top 100_Snelwegen Top 100_Hoofdwegen snelweg afrit gelijkvloerse bewaakte overgang gelijkvloerse onbewaakte overgang	Plannen Woningbouwplannen hard onbebouwd zacht woondeal_LRA Geluidszonering_Industriestrieterreinen	Recreatie Fietsknooppunten/Fietsnetwerken Provinciale_monumenten_INSPJ RCE_Rijksmonumenten_point gis_omn_pois_free_1 Noord_Holland_Pad LF routes	Landschap PRV_Kaart_5a_Unesco_gebieden PRV_Kaart_4_Ecologie_Natuurnetwerk_Nederland_NNN 200212_Natura 2000	Werken Werklocaties_bedrijventerrein Werklocaties_kantoren
---	--	--	---	--	---

Wonen (gem. Zaanstad) **62%** Nabij station

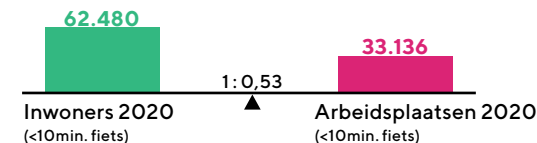
Huidig aantal woningen **68.950** Woningbehoefte tot 2040 **20.020** **▲ 29%**

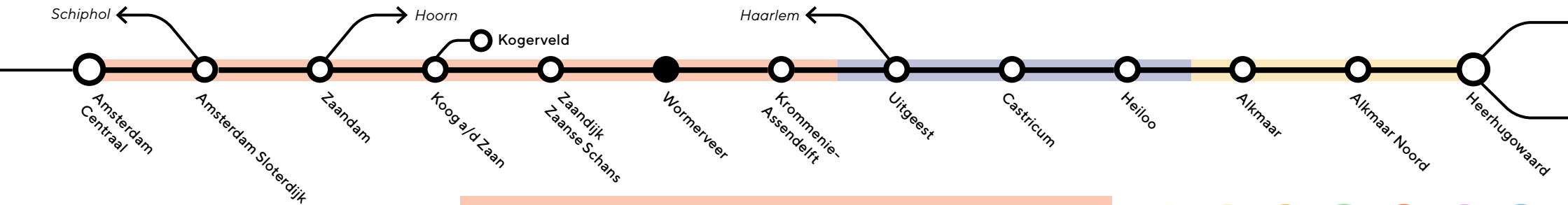
Plannen (gem.)	tot 2030	2030-2040	totaal
Hard	4.715	0	4.715
Zacht	10.253	10.705	20.958
Totaal	14.968	10.705	25.673
Aantal nabij station (<10min. fiets)			15.881
Planoverschot			5.653

Werken

Huidig aantal arbeidsplaatsen <10 min. fietsen **65.068** **33.136** **51%**

<10 min. fiets	Huidig	plannen + transformatie tot 2030
Kantoren (m2)	101.595	35.000 -
Bedrijventerrein (ha)	193	3 13
Winkels (m2)	194.923	-

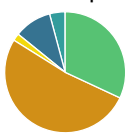

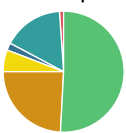
Mobiliteit 2021 Intercity -
Sprinter 4x p/u

- Lopend
- Fiets
- OV
- (deel)taxi
- auto (best.)
- auto (pass.)

Voortransport

Natransport

Parkeerbeleid (gemeente Zaanstad/Wormerland)

Auto's/100 inw.	Hoogste uurtarief	Vergun. parkeren	Blauwe zones
90/110	€ 3,50/ € -	Ja/Nee	Ja/Ja
P+R	Normen	Afw. mogelijk	Parkeervonds
Ja/Ja	CROW/CROW	Ja/Ja	Nee?nee

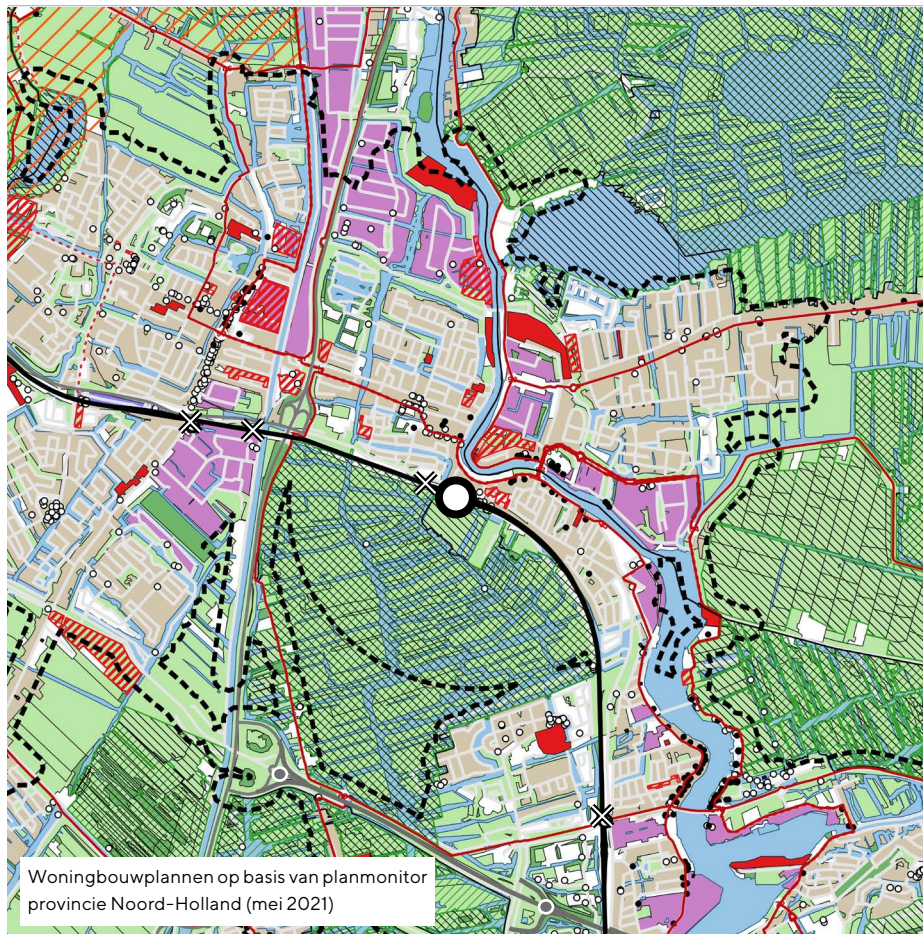
Reizigers

Reizigers met herkomst of bestemming
In-, uit-, overstappers 4.448
4.448

Opgaven

- Ontwikkelen als Buitenpoort (mn. richting Guisveld)
- Aanpak Provincialeweg N203
- Doorfietsroute Provincialeweg N203
- Vernieuwing station
- Uitbreiding OV-fietsen
- Groene loper Wormerveer

Station Wormerveer

Woningbouwplannen op basis van planmonitor provincie Noord-Holland (mei 2021)

Situatie 2030/2040

<p>Top 50</p> <ul style="list-style-type: none"> Top50NL_19W Wegdeel TopSONL_19W Waterdeel TopSONL_19W Terrein bebouwd gebied bos: gemengd bos grasland heide zand 	<p>Infra</p> <ul style="list-style-type: none"> stations 15minfiets Top 100_Nederland Spoorwegen Top 100_Snelwegen Top 100_Hoofdwegen snelweg afrit gelijkvloerse bewaakte overgang gelijkvloerse onbewaakte overgang 	<p>Plannen</p> <ul style="list-style-type: none"> Woningbouwplannen hard ontbeend zacht woondeal_MRA Geluidszoneregns_Industrieterreinen 	<p>Recreatie</p> <ul style="list-style-type: none"> Fietsknooppunten/Fietsnetwerken Provinciale_monumenten_INSPJII RCE_Rijksmonumenten_point gis_omn_pois_free_1 Noord_Holland_Pad LF routes 	<p>Landschap</p> <ul style="list-style-type: none"> PRV_Kaart_5a_Unesco_gebieden PRV_Kaart_4_Ecologie_Natuurnetwerk_Nederland_NNN 200212_Natura 2000 <p>Werken</p> <ul style="list-style-type: none"> Werklocaties_bedrijventerrein Werklocaties_kantoren
---	--	---	---	--

Wonen (gem. Zaanstad) **62%** Nabij station

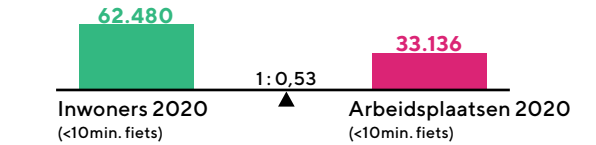
Huidig aantal woningen **68.950** Woningbehoefte tot 2040 **20.020** **▲ 29%**

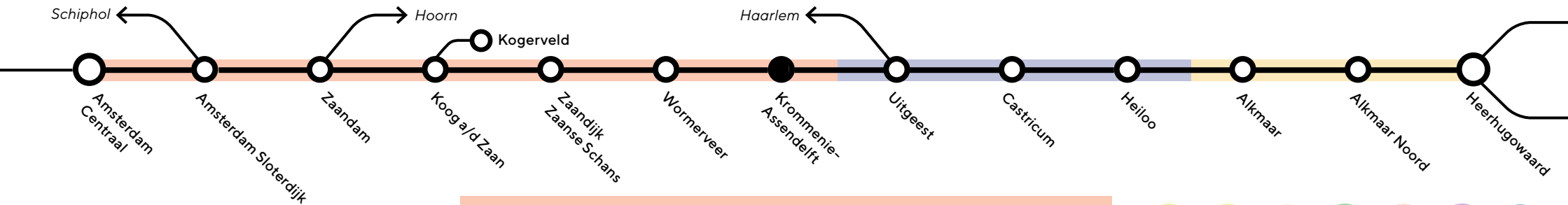
Plannen (gem.)	tot 2030	2030-2040	totaal
Hard	4.715	0	4.715
Zacht	10.253	10.705	20.958
Totaal	14.968	10.705	25.673

Aantal nabij station (<10min. fietsen) **15.881**
Planoverschot **5.653**

Werken Huidig aantal arbeidsplaatsen **65.068** <10 min. fietsen **33.136** **51%**

<10 min. fietsen	Huidig	plannen + transformatie tot 2030
Kantoren (m2)	101.595	35.000 -
Bedrijventerrein (ha)	193	3 13
Winkels (m2)	194.923	-

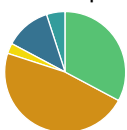

Mobiliteit

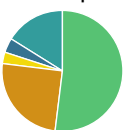
2021 Intercity -
Sprinter 4x p/u

- Lopend
- Fiets
- OV
- (deel)taxi
- auto (best.)
- auto (pass.)

Voortransport

Natransport

Parkeerbeleid

Auto's/100 inw.	Hoogste uurtarief	Vergun. parkeren	Blauwe zones
90	€ 3,50	Ja	Ja
P+R	Normen	Afw. mogelijk	Parkeerfonds
Ja	CROW	Ja	Nee

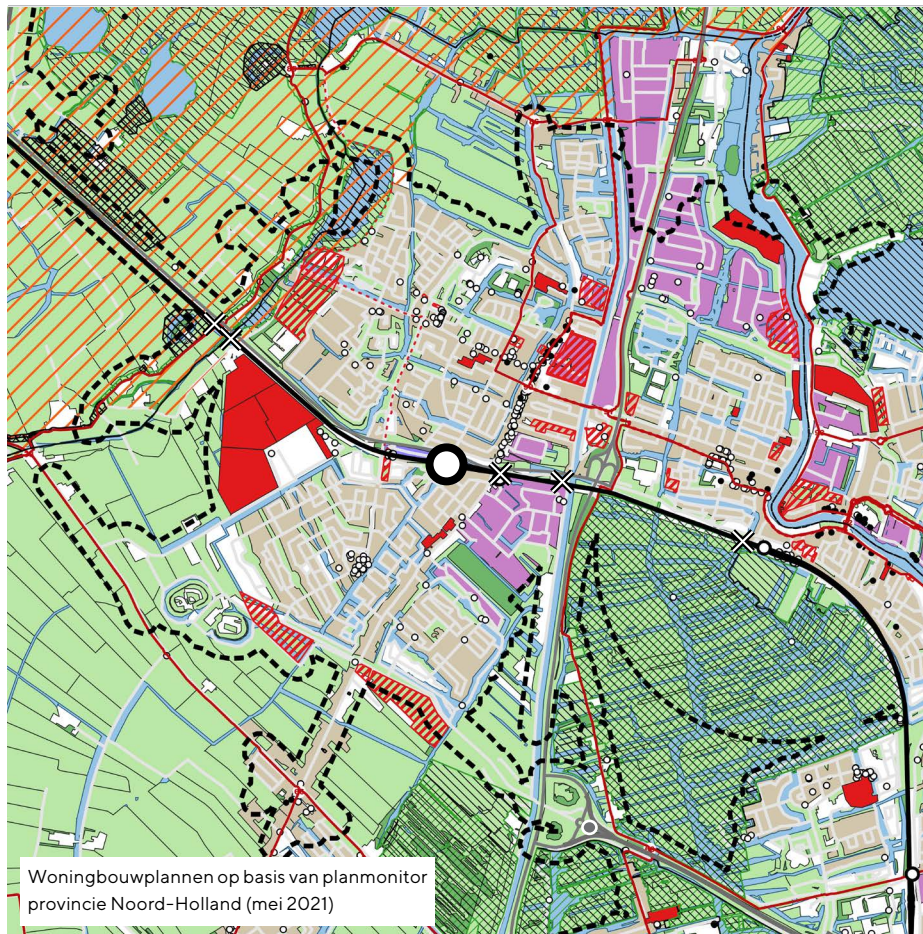
Reizigers

Reizigers met herkomst of bestemming In-, uit-, overstappers 5.709
5.709

Opgaven

- Reuring rondom station
- Verminderen barrièrewerking spoor en N203
- Aanpak Provincialeweg N203 na realisatie A8-A9
- Betere en aantrekkelijkere routes van het station naar de woonwijken en het landschap
- P+R voorziening

Station Krommenie - Assendelft

Woningbouwplannen op basis van planmonitor provincie Noord-Holland (mei 2021)

Situatie 2030/2040

Top 50	Infra	Plannen	Recreatie	Landschap
<ul style="list-style-type: none"> Top50NL_19W Wegdeel TopSONL_19W Waterdeel TopSONL_19W Terrein bebouwd gebied Top 100 Hoofdwegen bos: gemengd bos grasland heide zand 	<ul style="list-style-type: none"> stations 10minfiets Top 100 Nederland Spoorwegen Top 100 Snelwegen Top 100 Hoofdwegen snelweg afrit gelijkvloerse bewaakte overgang gelijkvloerse onbewaakte overgang 	<ul style="list-style-type: none"> Woningbouwplannen hard zand zacht woondeal_LIRA Geluidszonregens_industriestrieteren 	<ul style="list-style-type: none"> Recreatie Fietsknooppunten/Fietsnetwerken Provinciale monumenten_UNSPJII RCE_Rijksmonumenten_point gis_omn_pois_free_1 Noord_Holland_Pad LF routes 	<ul style="list-style-type: none"> Landschap PRV_Kaart_5a_Unesco_gebieden PRV_Kaart_4_Ecologie_Natuurnetwerk_Nederland_NNN 200212_Natura 2000 Werken Werklocaties_bedrijventerrein Werklocaties_kantoren

Wonen (gem. Zaanstad) **62%** Nabij station

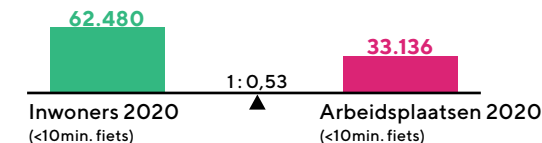
Huidig aantal woningen **68.950** Woningbehoefte tot 2040 **20.020** **▲ 29%**

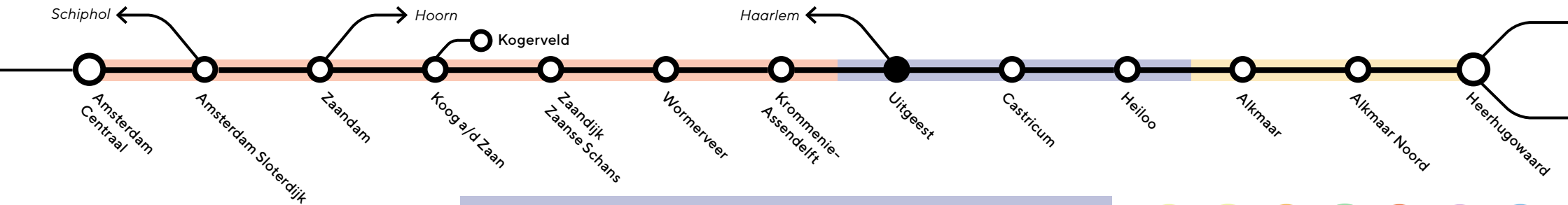
Plannen (gem.)	tot 2030	2030-2040	totaal
Hard	4.715	0	4.715
Zacht	10.253	10.705	20.958
Totaal	14.968	10.705	25.673
Aantal nabij station (<10min. fiets)			15.881
Planoverschot			5.653

Werken

Huidig aantal arbeidsplaatsen **65.068** <10 min. fietsen **33.136** **51%**

<10 min. fietsen	Huidig	plannen + transformatie tot 2030
Kantoren (m2)	101.595	35.000 -
Bedrijventerrein (ha)	193	3 13
Winkels (m2)	194.923	-

Mobiliteit

2021 Intercity -
Sprinter 6x p/u

- Lopend
- Fiets
- OV
- (deel)taxi
- auto (best.)
- auto (pass.)

Voortransport

Natransport

Parkeerbeleid

Auto's/100 inw.	Hoogste uurtarief	Vergun. parkeren	Blauwe zones
110	€ -	Ja	Ja
P+R	Normen	Afw. mogelijk	Parkeerfonds
Ja	CROW	Ja	Nee

Infrastructuurplannen hard/zacht:

Reizigers

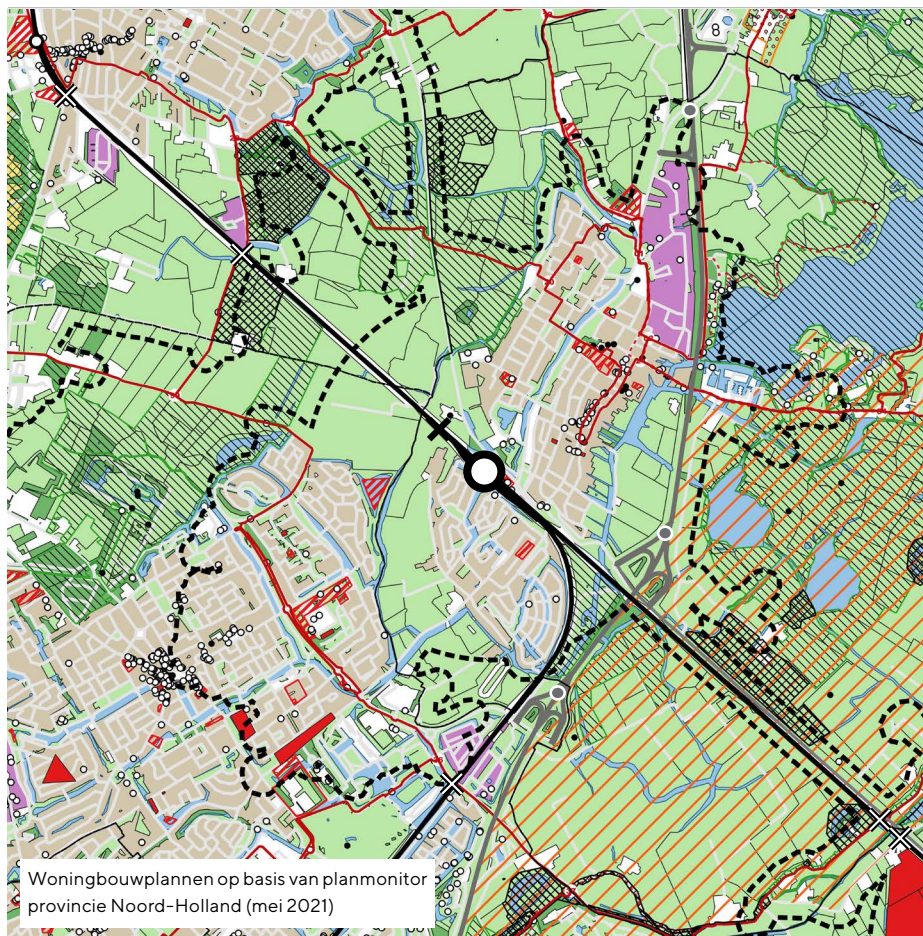
Reizigers met herkomst of bestemming
In-, uit-, overstappers

5.976
5.128

Opgaven

- Vernieuwing station + twee extra perronsporen
- Verbeteren kwaliteit stationsgebied beide zijden
- Goederenkeerspoor en bufferspoor ten noorden van station
- Uitbreiding fietsparkeerplaatsen
- Uitbreiding OV-fietsen
- Uitbreiden P+R

Station Uitgeest

Woningbouwplannen op basis van planmonitor provincie Noord-Holland (mei 2021)

Situatie 2030/2040

Top 50	Infra	Plannen	Recreatie	Landschap
<ul style="list-style-type: none"> Top 50 NL_19W Wegdeel Top 50 NL_19W Waterdeel Top 50 NL_19W Terrein bebouwd gebied bos: gemengd bos grasland heide zand 	<ul style="list-style-type: none"> stations 10minfiets Top 100_Nederland Spoorwegen Top 100_Snelwegen Top 100_Hoofdwegen snelweg afrit gelijkvloerse bewaakte overgang gelijkvloerse onbewaakte overgang 	<ul style="list-style-type: none"> Woningbouwplannen hard ontbeend zacht woondeel_LIRA Geluidszoneregns_industrieterreinen 	<ul style="list-style-type: none"> Recreatie Fietsknooppunten/Fietsnetwerken Provinciale_monumenten_INSPI RCE_Rijksmonumenten_point gis_omn_pois_free_1 Noord_Holland_Pad LF routes 	<ul style="list-style-type: none"> Landschap PRV_Kaart_5a_Unesco_gebieden PRV_Kaart_4_Ecologie_Natuurnetwerk_Nederland_NNN 200212_Natura 2000 Werken Werklocaties_bedrijventerrein Werklocaties_kantoren

Wonen (gem. Uitgeest)

100% Nabij station

Huidig aantal woningen Woningbehoefte tot 2040

5.710 480 ▲8%

Plannen (gem.)	tot 2030	2030-2040	totaal
Hard	8	0	8
Zacht	256	0	256
Totaal	264	0	264

Aantal nabij station (<10min. fiets)

264

Restopgave

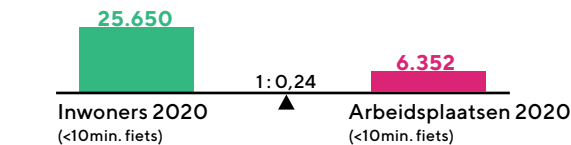
216

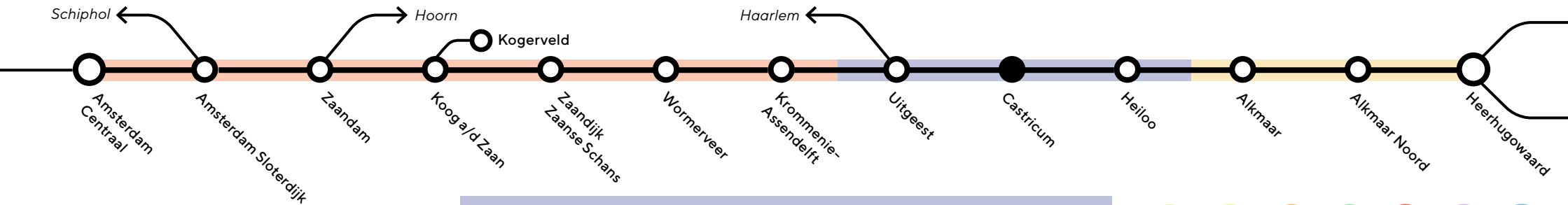
Werken

Huidig aantal arbeidsplaatsen <10 min. fietsen

3.836 6.352 166%

<10 min. fiets	Huidig	plannen + transformatie tot 2030
Kantoren (m2)	-	-
Bedrijventerrein (ha)	28	1
Winkels (m2)	12.868	-

Mobiliteit 2021 Intercity 4x p/u (6x p/u spits)
 Sprinter 2x p/u

Parkeerbeleid

Auto's/100 inw.	Hoogste uurtarief	Vergun. parkeren	Blauwe zones
110	€ -	Nee	Ja
P+R	Normen	Afw. mogelijk	Parkeerfonds
Ja	CROW	Ja	Nee

Reizigers

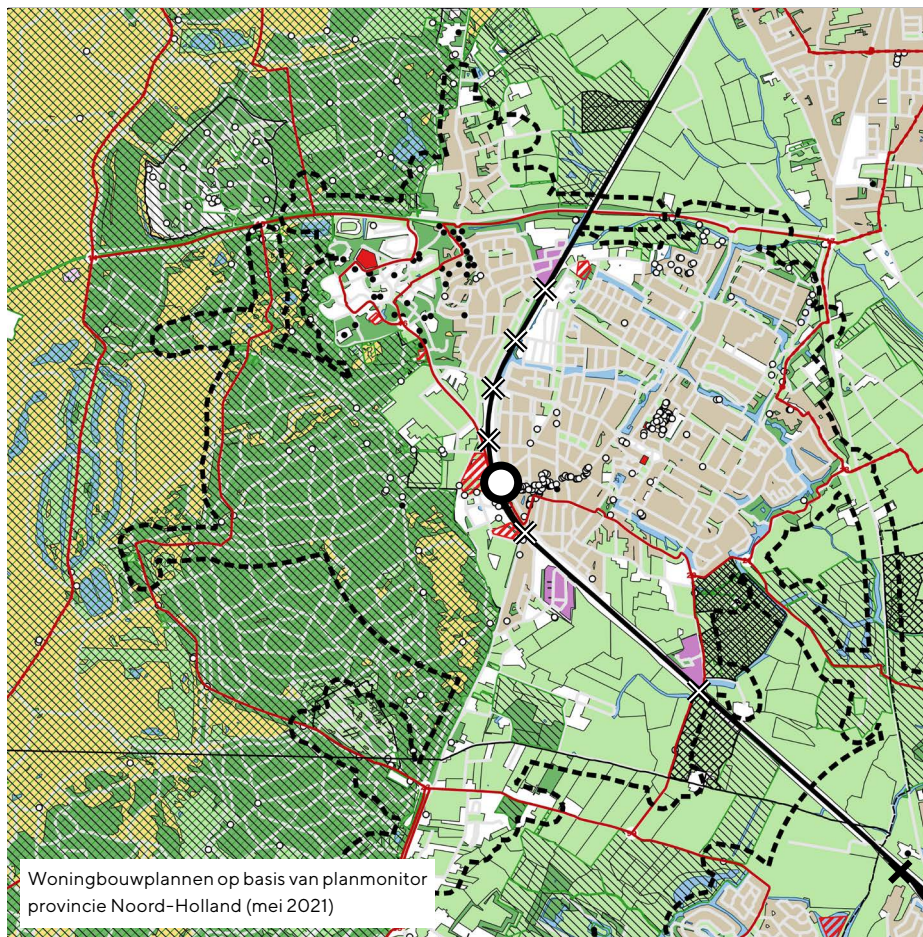
Reizigers met herkomst of bestemming 7.740
 In-, uit-, overstappers 9.491

Topbestemmingen Bezoekersaantallen
 Huis van Hilde 40.000 (in 2015-2017)
 NH Duinreservaat 4.000.000 (in 2016)

Opgaven

- Beter aansluiten verschillende modaliteiten
- Routing tussen station en dorp verbeteren
- Barrierewerking spoor verminderen, verbinding duin en dorp
- Oplossen knelpunt overweg Beverwijksestraatweg
- Uitbreiding fietsparkeerplaatsen
- Verbeteren bereikbaarheid kust (bus en deelfiets)
- Uitbreiden P+R plekken

Station Castricum

Top 50

- Top50NL_19W Wegdeel
- Top50NL_19W Waterdeel
- Top50NL_19W Terrein
- bebouwd gebied
- bos: gemengd bos
- grasland
- heide
- zand

Infra

- stations
- 10minfiets
- Top100_Nederland Spoorwegen
- Top100_Snelwegen
- Top100 Hoofdwegen
- snelweg afrit
- gelijkvloerse bewaakte overgang
- gelijkvloerse onbewaakte overgang

Plannen

- Woningbouwplannen
- hard
- onbebouwd
- zacht
- woondeal_MRA
- Geluidszoneregns_industrieterreinen

Recreatie

- Fietsknooppunten/Fietsnetwerken
- Provinciale_monumenten_INSPiI
- RCE_Rijksmonumenten_point
- gis_omn_pois_free_1
- Noord_Holland_Pad
- LF routes

Landschap

- PRV_Kaart_5a_Unesco_gebieden
- PRV_Kaart_4_Ecologie_Natuurnetwerk_Nederland_NNN
- 200212_Natura 2000

Werken

- Werklocaties_bedrijventerein
- Werklocaties_kantoren

Wonen (gem. Castricum) **42%** Nabij station

Huidig aantal woningen	Woningbehoefte tot 2040
16.060	1.110 ▲7%

Plannen (gem.)	tot 2030	2030-2040	totaal
Hard	549	0	292
Zacht	786	0	557
Totaal	1.335	0	1.335

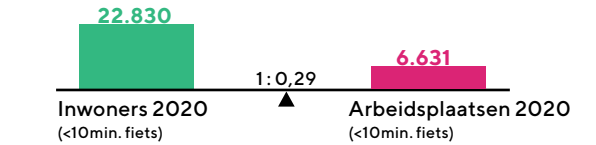
Aantal nabij station (<10min. fiets) **566**

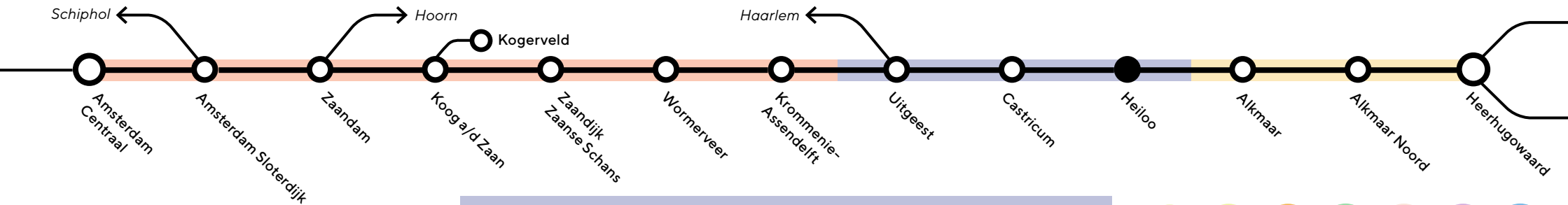
Planoverschot **225**

Werken

Huidig aantal arbeidsplaatsen	<10 min. fietsen
10.456	6.631 63%

<10 min. fietsen	Huidig	plannen + transformatie tot 2030
Kantoren (m2)	-	-
Bedrijventerrein (ha)	10	-
Winkels (m2)	22.256	-

Mobiliteit 2021 Intercity 2x p/u (4x p/u spits)
 Sprinter 2x p/u

Parkeerbeleid

Auto's/100 inw.	Hoogste uurtarief	Vergun. parkeren	Blauwe zones
110	€ -	Nee	Ja
P+R	Normen	Afw. mogelijk	Parkeerfonds
Ja	CROW	Ja	Nee

Reizigers

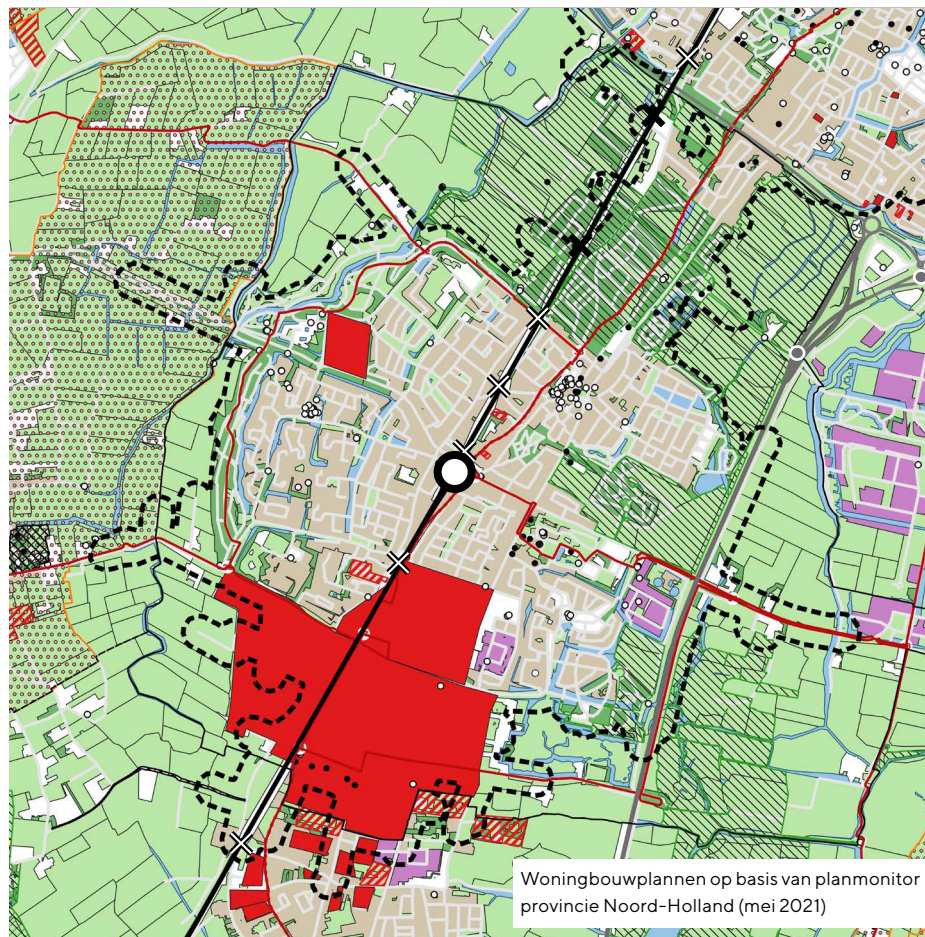
Reizigers met herkomst of bestemming 4.999
 In-, uit-, overstappers 4.999

Topbestemmingen NH Duinreservaat Bezoekersaantallen 4.000.000 (in 2016)

Opgaven

- Nieuwe afrit A9 Heiloo
- Uitbreiding fietsparkeerplaatsen

Station Heiloo

Top 50

- Top50NL_19W Wegdeel
- Top50NL_19W Waterdeel
- Top50NL_19W Terrein
- bebouwd gebied
- bos: gemengd bos
- grasland
- heide
- zand

Infra

- stations
- 10minfiets
- Top 100 Nederland Spoorwegen
- Top 100 Snelwegen
- Top 100 Hoofdwegen
- snelweg afrit
- gelijkvloerse bewaakte overgang
- gelijkvloerse onbewaakte overgang

Plannen

- Woningbouwplannen
- hard
- ontbrekend
- zacht
- woondeal_LIRA
- Geluidszonering_Industrieterreinen

Recreatie

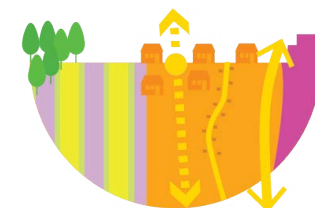
- Fietsknooppunten/Fietsnetwerken
- Provinciale monumenten_UNSPH
- RCE_Rijksmonumenten_point
- gis_omn_pois_free_1
- Noord_Holland_Pad
- LF routes

Landschap

- PRV_Kaart_5a_Unesco_gebieden
- PRV_Kaart_4_Ecologie_Natuur netwerk_Nederland_NNN
- 200212_Natura 2000

Werken

- Werklocaties_bedrijventrein
- Werklocaties_kantreen

Wonen (gem. Heiloo) **100%** Nabij station

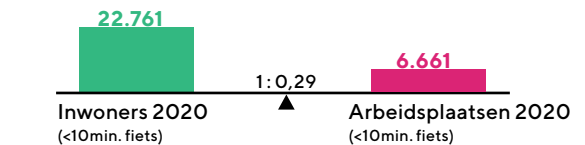
Huidig aantal woningen **10.780** Woningbehoefte tot 2040 **2.310** **▲ 21%**

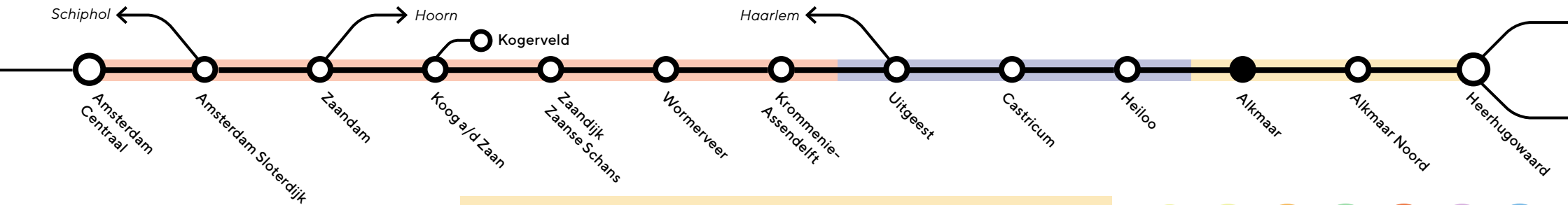
Plannen (gem.)	tot 2030	2030-2040	totaal
Hard	1.547	0	1.547
Zacht	245	0	245
Totaal	1.792	0	1.792
Aantal nabij station (<10min. fiets)			1.792
Restopgave			518

Werken

Huidig aantal arbeidsplaatsen **6.929** <10 min. fietsen **6.661** **96%**

<10 min. fietsen	Huidig	plannen + transformatie tot 2030
Kantoren (m2)	-	-
Bedrijventerrein (ha)	14	0
Winkels (m2)	18.935	-

Mobiliteit 2021 Intercity 4x p/u (6x p/u spits)
 Sprinter 2x p/u

Parkeerbeleid

Auto's/100 inw.	Hoogste uurtarief	Vergun. parkeren	Blauwe zones
90	€ 3,66	Ja	Ja
P+R	Normen	Afw. mogelijk	Parkeerfonds
Ja	Eigen	Ja	Ja

Reizigers

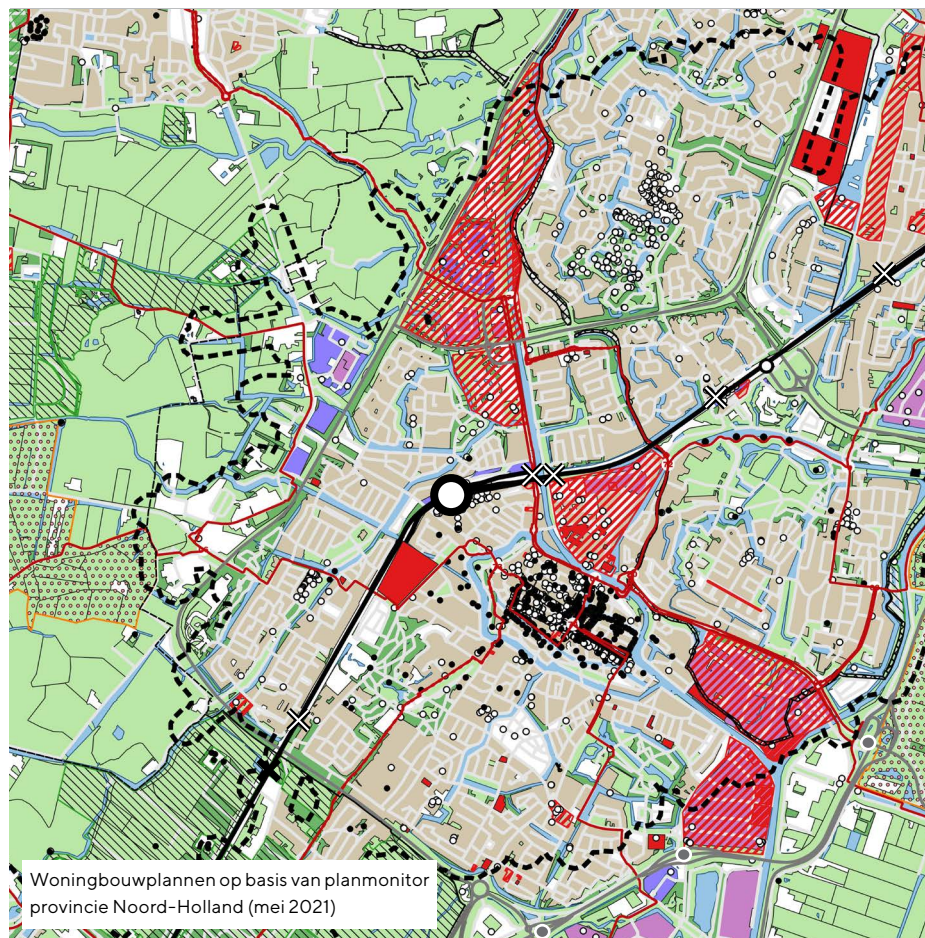
Reizigers met herkomst of bestemming 21.495
 In-, uit-, overstappers 22.018

Topbestemmingen	Bezoekersaantallen
Kaasmarkt Alkmaar	177.000 (in 2018)
Afas Stadion (AZ)	19.500 (capaciteit)
NH Duinreservaat	4.000.000 (in 2016)

Opgaven

- Mogelijkheid ondertunneling spoorwegovergang Helderseweg, verplaatsen busstation, verbeteren loop- en fietsroutes van station naar binnenstad en Overstad (Alkmaar Centraal)
- P&R op afstand
- Ontwikkelen stationsplein
- In december heeft de Alkmaarse gemeenteraad het Actieplan Fiets 2021-2025 vastgesteld. Vanuit dit plan wordt voorzien in het verbeteren van de (hoofd)fietsinfrastructuur in Alkmaar, onder meer van en naar de stations. Ook het aanbieden van een deelfietsstelsel en/of park&bike voorziening behoort tot de mogelijkheden.
- Daarnaast zijn er concrete plannen voor het realiseren van een regionale doorfietsroute tussen Heerhugowaard en Uitgeest, via station Alkmaar Noord en langs Alkmaar Centraal.
- Uitbreiding fietsparkeerplaatsen
- Verbeteren openbare ruimte voor voetgangers in stationsgebied

Station Alkmaar

Top 50
 Top50NL_19W Wegdeel
 Top50NL_19W Waterdeel
 Top50NL_19W Terrein
 bebouwd gebied
 Top 100 Hoofdwegen
 Top 100 Snelwegen
 Top 100 Nederland Spoorwegen
 bos: gemengd bos
 grasland
 heide
 zand

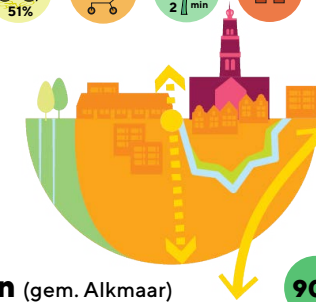
Infra
 stations
 10minfiets
 Provinciale monumenten_INSPII
 RCE_Rijksmonumenten_point
 gis_omn_pois_free_1
 Noord_Holland_Pad
 LF routes

Plannen
 Woningbouwplannen
 hard
 onbebouwd
 zacht
 woondeal_LIRA
 Geluidszoneregns_industrieterreinen

Recreatie
 Fietsknooppunten/Fietsnetwerken
 Provinciale monumenten_INSPII
 RCE_Rijksmonumenten_point
 gis_omn_pois_free_1
 Noord_Holland_Pad
 LF routes

Landschap
 PRV_Kaart_5a_Unesco_gebieden
 PRV_Kaart_4_Ecologie_Natuurnetwerk_Nederland_JNN
 200212_Natura 2000

Werken
 Werklocaties_bedrijventerrein
 Werklocaties_kantoren

Wonen (gem. Alkmaar) **90%** Nabij station

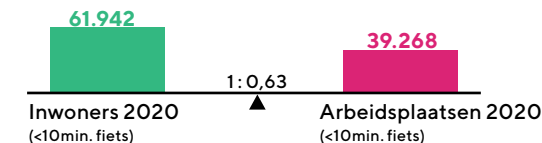
Huidig aantal woningen	Woningbehoefte tot 2040
51.340	4.420 ▲ 9%

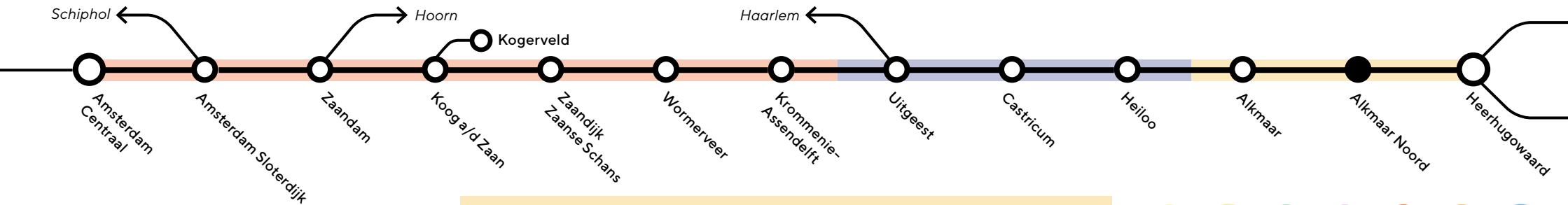
Plannen (gem.)	tot 2030	2030-2040	totaal
Hard	2.042	0	2.042
Zacht	8.703	6.500	15.203
Totaal	10.745	6.500	17.245
Aantal nabij station (<10min. fiets)			15.595
Planoverschot			12.825

Werken

Huidig aantal arbeidsplaatsen	<10 min. fietsen
57.735	39.268 68%

<10 min. fietsen	Huidig	plannen + transformatie tot 2030
Kantoren (m2)	168.067	77.000 -
Bedrijventerrein (ha)	40	- 20
Winkels (m2)	172.763	-

Mobiliteit 2021 Intercity 2x p/u (4x p/u spits)
 Sprinter 2x p/u

Parkeerbeleid

Auto's/100 inw.	Hoogste uurtarief	Vergun. parkeren	Blauwe zones
90	€ 3,66	Ja	Ja
P+R	Normen	Afw. mogelijk	Parkeerfonds
Ja	Eigen	Ja	Ja

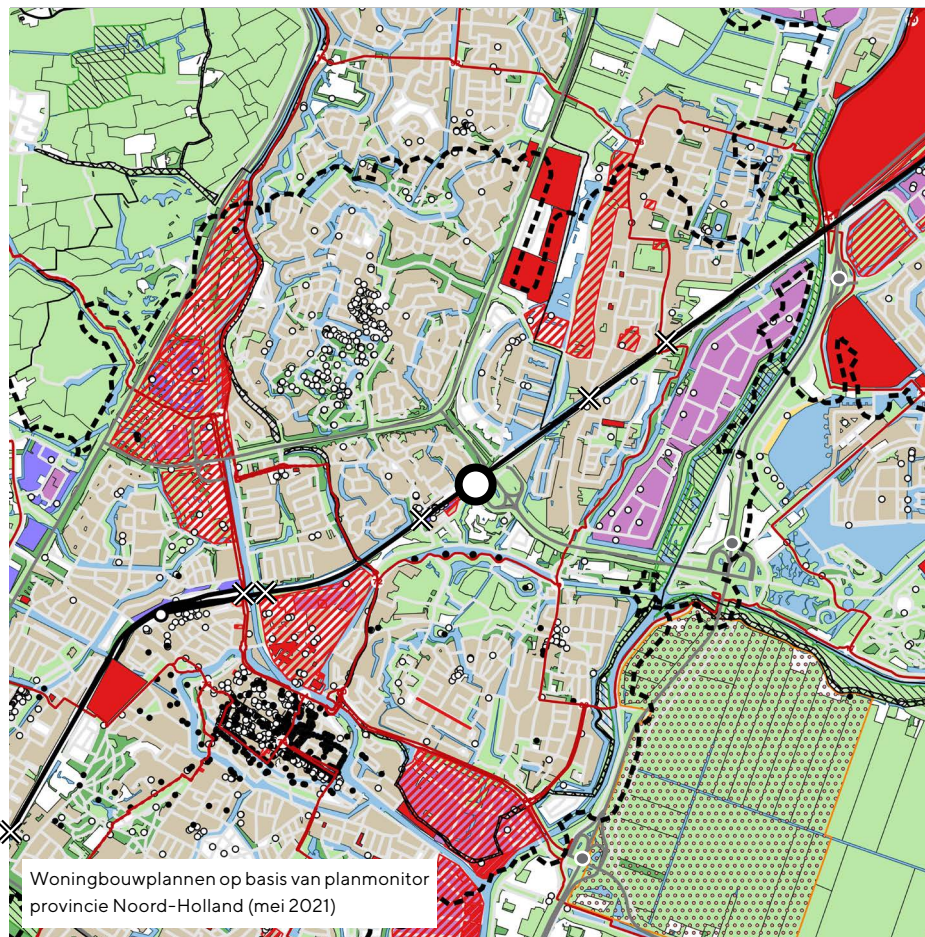
Reizigers

Reizigers met herkomst of bestemming In-, uit-, overstappers 5.046
 5.046

Opgaven

- Uitbreiding fietsparkeerplaatsen
- Realiseren mobiliteitspunt
- Aantal busverbindingen uitbreiden
- Perronverlenging

Station Alkmaar - Noord

Woningbouwplannen op basis van planmonitor provincie Noord-Holland (mei 2021)

Top 50
 Top50NL_19W Wegdeel
 Top50NL_19W Waterdeel
 Top50NL_19W Terrein
 bebouwd gebied
 bos: gemengd bos
 grasland
 heide
 zand

Infra
 stations
 10minfiets
 Top 100_Nederland Spoorwegen
 Top 100_Snelwegen
 Top 100_Hoofdwegen
 snelweg afrit
 gelijkvloerse bewaakte overgang
 gelijkvloerse onbewaakte overgang

Plannen
 Woningbouwplannen
 hard
 onbepaald
 zacht
 woondeed_LIRA
 Geluidszonering_Industrieerijnen

Recreatie
 Fietsknooppunten/Fietsnetwerken
 Provinciale_monumenten_NSPII
 RCE_Rijksmonumenten_point
 gis_om_pos_free_1
 Noord_Holland_Pad
 LF routes

Landschap
 PRV_Kaart_5a_Unesco_gebieden
 PRV_Kaart_4_Ecologie_Natuurnetwerk_Nederland_NNN
 200212_Natura 2000

Werken
 Werklocaties_bedrijventrein
 Werklocaties_kantreen

Wonen (gem. Alkmaar) **90%** Nabij station

Huidig aantal woningen **51.340** Woningbehoefte tot 2040 **4.420** **▲ 9%**

Plannen (gem.)	tot 2030	2030-2040	totaal
Hard	2.042	0	2.042
Zacht	8.703	6.500	15.203
Totaal	10.745	6.500	17.245

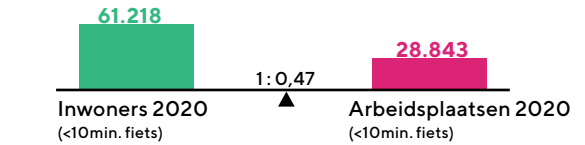
Aantal nabij station (<10min. fiets) **15.595**

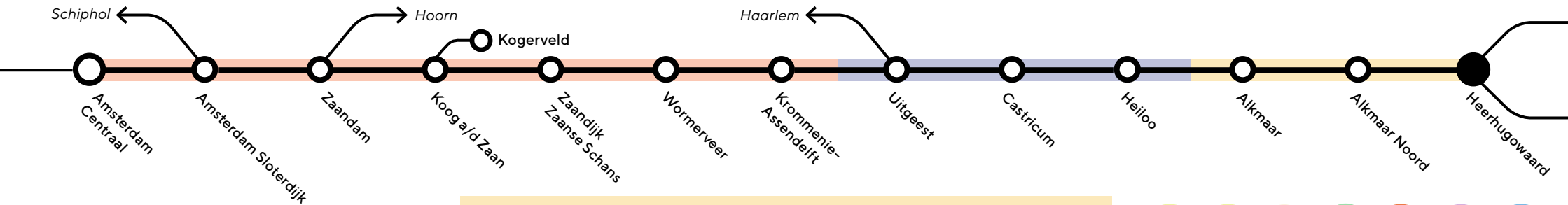
Planoverschot **12.825**

Werken

Huidig aantal arbeidsplaatsen **57.735** <10 min. fietsen **28.843** **50%**

<10 min. fietsen	Huidig	plannen + transformatie tot 2030
Kantoren (m2)	95.012	75.626 -
Bedrijventerrein (ha)	75	- 19
Winkels (m2)	169.240	-

Mobiliteit 2021 Intercity 2x p/u (4x p/u spits)
 Sprinter 2x p/u

Parkeerbeleid

Auto's/100 inw.	Hoogste uurtarief	Vergun. parkeren	Blauwe zones
130	€ 2,25	Ja	Ja
P+R	Normen	Afw. mogelijk	Parkeervonds
Ja	CROW	Ja	Nee

Reizigers (2019)

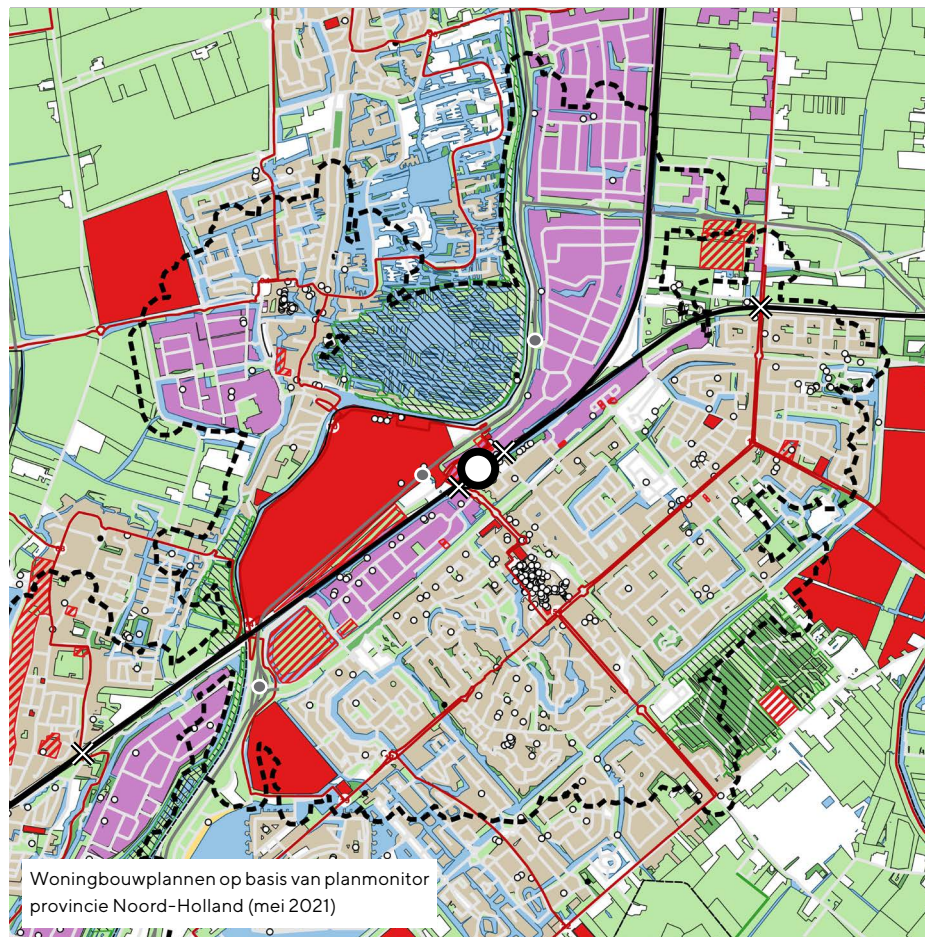
Reizigers met herkomst of bestemming 7.645
 In-, uit-, overstappers 8.119

Topbestemmingen Bezoekersaantallen
 Museum Broekerveiling 49.000 (in 2015)

Opgaven

- Spoorviaduct N242
- Fietsinfra + brug Oosterdelgebied om Langedijk verder binnen 10 minuten fietsen te krijgen (koppeling provinciaal programma fiets)
- Uitbreiding fietsparkeerplaatsen
- Ondertunneling Zuidtangent
- Ondertunneling Stationsweg t.b.v. nieuw NS Station
- Opstelterrein ProRail
- Nieuw NS-station als onderdeel van 'compacte knoop' (cf. Masterplan Stationsgebied Dijk en Waard d.d. 11/2020 en motie gemeenteraad)
- Samenwerking nieuw NS-station (samen met NS Stations, ProRail Stations, CONNEXION en provincie Noord-Holland een intentie tot samenwerking inrichten -model 'Hoorn'- t.b.v. voorbereiden compacte multimodale hub.
- Introdactie Buitenpoort met
- versterken recreatieve relaties door Visie Grenzeloos Dijk en Waard
- Verbeteren primaire routes langzaam verkeer met Stadshart, woonwijken en gemeente Langedijk
- Verbeteren relaties met ROC's en scholen
- Modal shift van autostad naar duurzame ketenmobiliteit (conform Programma Mobiliteit Dijk en Waard)
- Opwaarderen openbare ruimte
- Re-alloceren of herinrichten P&R-terreinen, met OV-HUB
- Gemengde moderne stad met naast wonen, ook nadruk op onderwijs en zorgvoorzieningen
- Perronverlenging

Station Heerhugowaard

Top 50
 Top50NL_19W Wegdeel
 Top50NL_19W Waterdeel
 Top50NL_19W Terrein
 bebouwd gebied
 bos: gemengd bos
 grasland
 heide
 zand

Infra
 stations
 10minfiets
 Top 100_Nederland Spoorwegen
 Top 100_Snelwegen
 Top 100_Hoofdwegen
 snelweg afrit
 gelijkvloerse bewaakte overgang
 gelijkvloerse onbewaakte overgang

Plannen
 Woningbouwplannen
 hard
 onbebouwd
 zacht
 woondeal_LIRA
 Geluidszoneregns_industrieterreinen

Recreatie
 Fietsknooppunten/Fietsnetwerken
 Provinciale_monumenten_NSPII
 RCE_Rijksmonumenten_point
 gis_omn_pois_free_1
 Noord_Holland_Pad
 LF routes

Landschap
 PRV_Kaart_5a_Unesco_gebieden
 PRV_Kaart_4_Ecologie_Natuurnetwerk_Nederland_NNN
 200212_Natura 2000

Werken
 Werklocaties_bedrijventerrein
 Werklocaties_kantoren

Wonen (gem. Heerhugowaard*) **78%** Nabij station

Huidig aantal woningen 23.910 Woningbehoefte tot 2040 6.280 **▲ 26%**

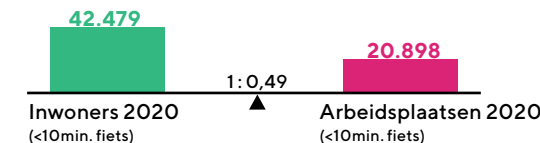
Plannen (gem.)	tot 2030	2030-2040	totaal
Hard	1.704	0	1.704
Zacht	2.073	452	2.525
Totaal	3.777	452	4.229
Aantal nabij station (<10min. fiets)			3.289

Restopgave **2.051**

Werken

Huidig aantal arbeidsplaatsen <10 min. fietsen **23.241** **20.898** **90%**

<10 min. fiets	Huidig	plannen + transformatie tot 2030
Kantoren (m2)	-	-
Bedrijventerrein (ha)	155 ha	31 ha
Winkels (m2)	107.901 m2	-

*per 01-01-2022 fuseren gemeente Heerhugowaard en Langedijk tot gemeente Dijk en Waard. Deze cijfers zijn op basis van de dan voormalige gemeente Heerhugowaard (situatie 2021).

Tijdspad met belangrijke ontwikkelingen

Er gebeurt al veel in de regio. De Zaancorridor komt op verschillende agenda's en uitvoeringsprogramma's terug. Dit geeft aan dat de corridor belangrijk is voor de toekomst van Noord-Holland. Hiermee zijn we er nog niet. Er is meer nodig dan de reeds geagendeerde projecten: diverse ontbrekende acties en projecten voor de Zaancorridor zijn nodig om de ambities voor de Zaancorridor én andere programma's te realiseren.

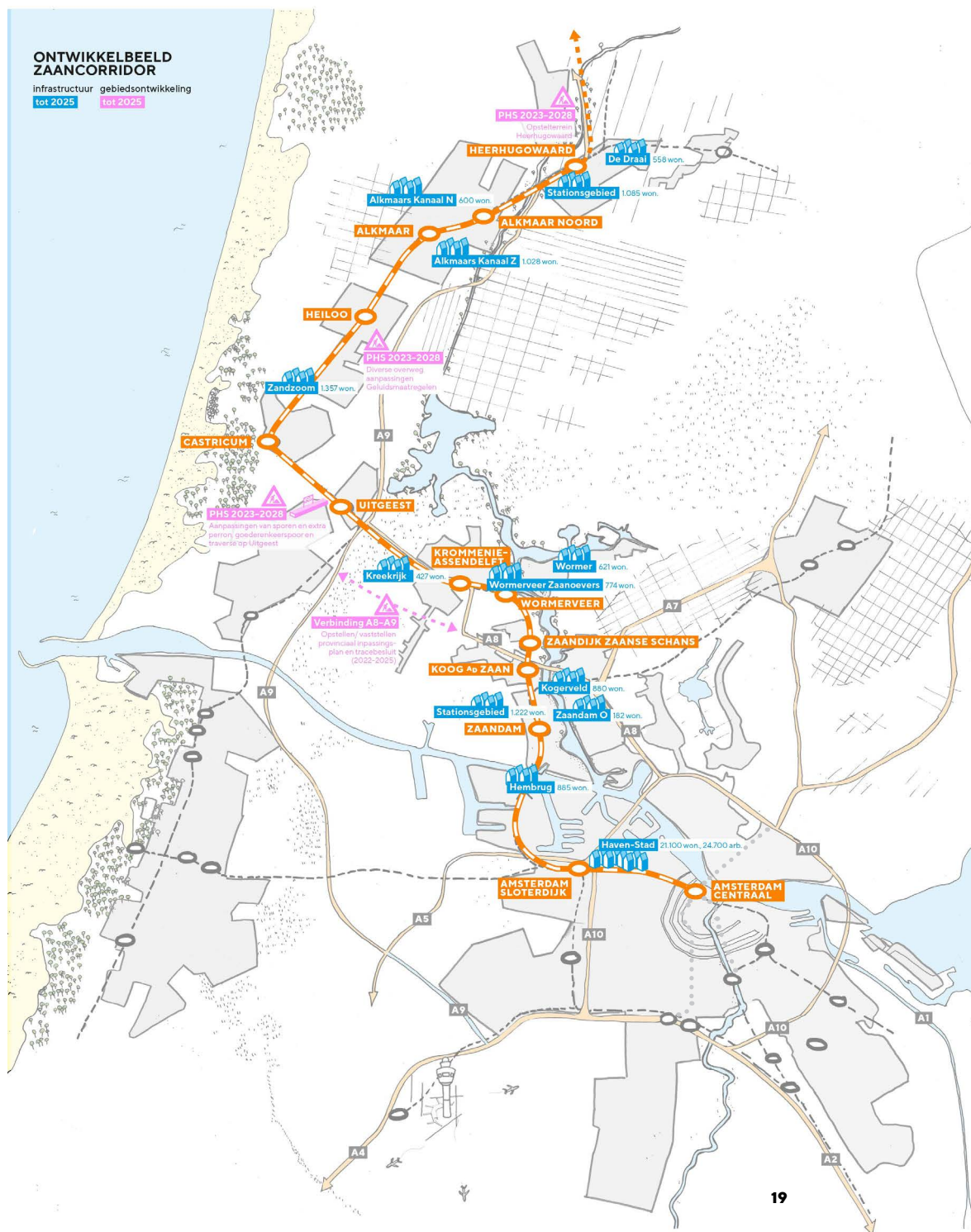
Om meer inzicht te krijgen in wat er loopt en wat er nog nodig is, is het tijdspad opgesteld. Dit is een overzicht, in stappen van vijf jaar, van de belangrijkste ontwikkelingen die in de regio spelen tot 2040 en verder, het gaat om harde plannen. Hierin worden ook afhankelijkheden tussen projecten en projecten die invloed hebben op de Zaancorridor, zoals het Zuidasdok, weergegeven. Qua woningbouwplannen worden alleen de grootste vermeld (d.w.z. >600 woningen).

ONTWIKKELBEELD ZAANCORRIDOR

Infrastructuur gebiedsontwikkeling

tot 2025

tot 2025

tot 2025

NIUW:

Uitvoeringsprogramma PHS (2023-2028)

- Aanpassingen van sporen en extra perron op Uitgeest
- Goederenkeerspoor op Uitgeest
- Traverse op Uitgeest
- Opstelterrein Heerhugowaard
- Diverse overweg aanpassingen
- Geluidsmaatregelen

Verbinding A8/A9

- Opstellen en vaststellen provinciaal inpassingsplan en Tracébesluit (2022-2025)

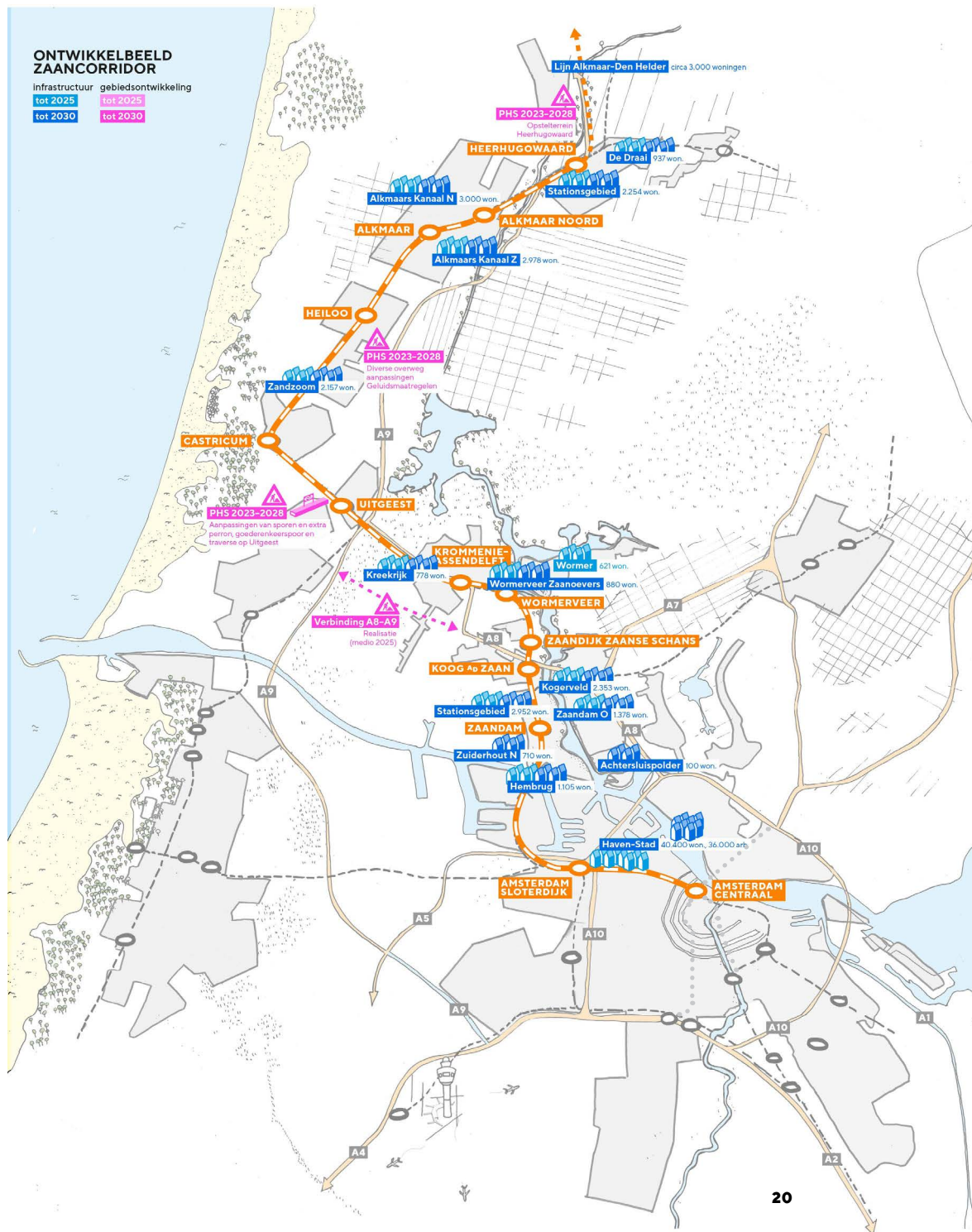
Woningbouwplannen

- Kanaalzone Alkmaar
- Stationsgebied Heerhugowaard
- De Draai, Heerhugowaard
- Zandzoom, Castricum
- Kreekrijck, Assendelft
- Zaanoevers Wormerveer
- Wormer
- Kogelveld, Zaandam
- Stationsgebied Zaandam
- Zaandam-Oost
- Hembrugterrein
- Haven-Stad:
 - > Fase 1a: Ontwikkeling van Sloterdijk Centrum en Sloterdijk 1 Zuid (beiden al gestart), Zaanstraatemplacement (vanaf 2025, afhankelijk vertrek van de werkplaats van NS). (14.800 woningen, 20.500 arbeidsplaatsen)
 - > Fase 1b: Vanaf 2018 en in afstemming met convenantpartners Houthaven/NDSM-werf ontwikkeling van Sloterdijk Centrum Noord en Sloterdijk 1 Noord. (6.300 woningen, 4.200 arbeidsplaatsen)

ONTWIKKELBEELD ZAANCORRIDOR

Infrastructuur gebiedsontwikkeling

tot 2025 tot 2030
tot 2025 tot 2030

tot 2030

NIEUW:

Verbinding A8/A9

– (Mogelijke) realisatie

Woningbouwplannen

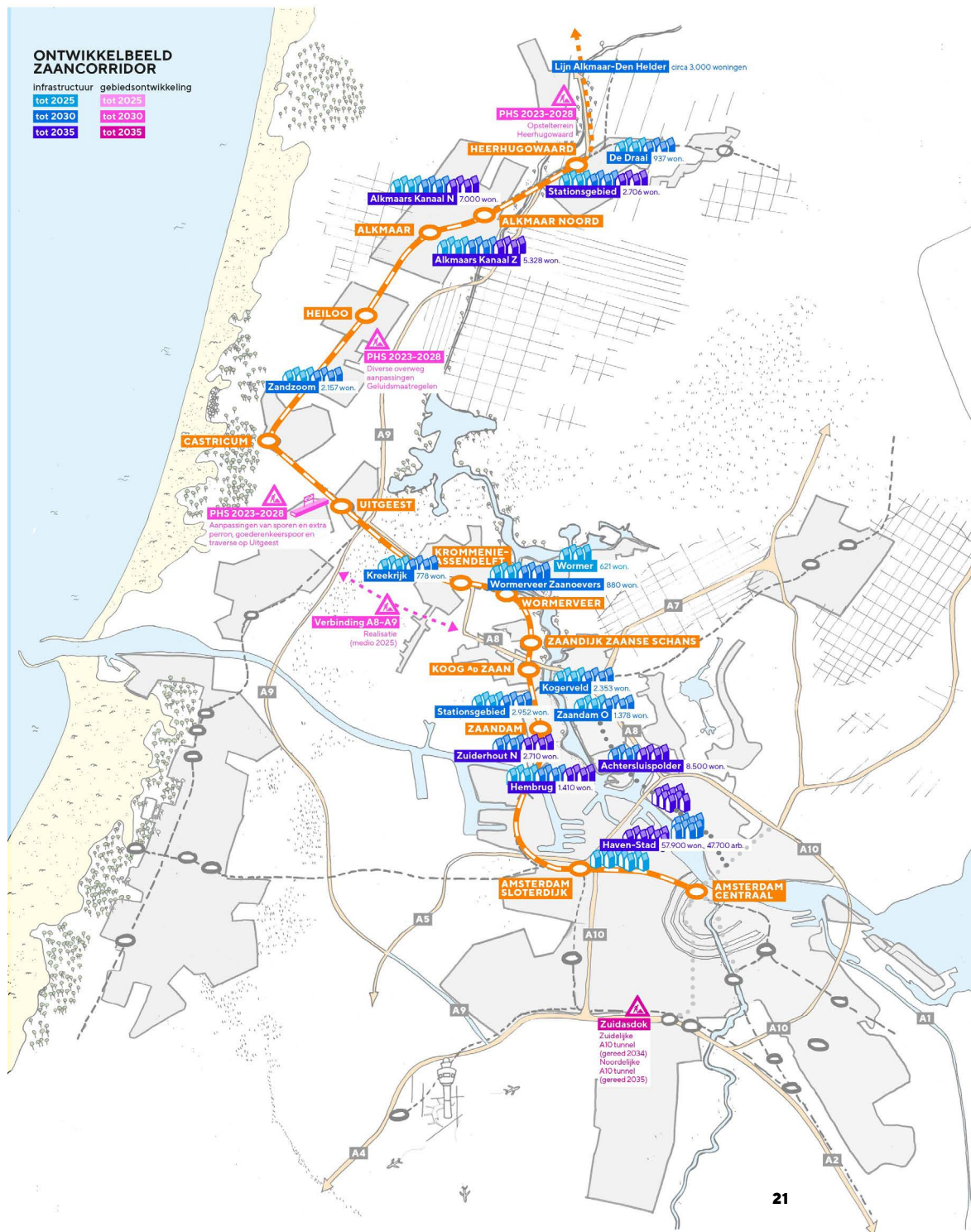
- Zuiderhout Noord, Zaandam
- Achtersluispolder, Zaandam
- Verstedelijking langs lijn Alkmaar - Den Helder
- Haven-Stad:

> Fase 2: Vanaf 2029, ontwikkeling van Minervahaven-Zuid/ Zonnehoeck, sportpark Transformatorweg/Amsterbaken, en ten noorden van het IJ de gebieden Cornelis Douwes 2 - 3 en Melkweg/Oostzanerwerf. Randvoorwaarde voor deze fase is de realisatie van de benodigde HOV-verbindingen. (19.300 woningen, 12.000 arbeidsplaatsen)

ONTWIKKELBEELD ZAANCORRIDOR

Infrastructuur gebiedsontwikkeling

tot 2025	tot 2025
tot 2030	tot 2030
tot 2035	tot 2035

tot 2035

NIEUW:

Zuidasdok

- Knooppunt De Nieuwe Meer (gereed 2031)
- Busstation E en tramstation A (gereed 2031)
- Minervapassage (gereed 2031)
- Knooppunt Amstel (gereed 2033)
- Zuidelijke A10 tunnel (gereed 2034)
- Noordelijke A10 tunnel (gereed 2035)

HOV ZaanIJ-corridor

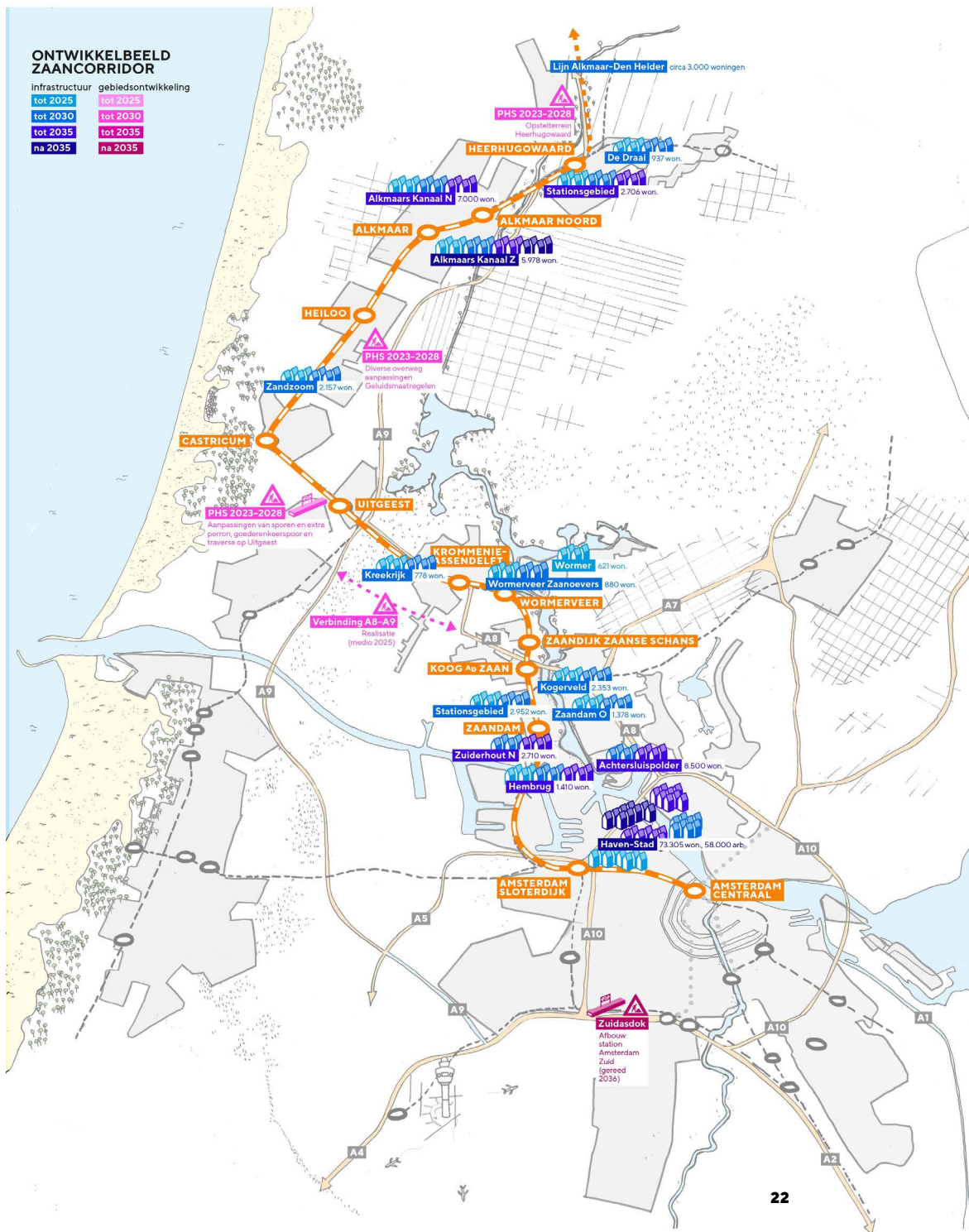
Woningbouwplannen

- Haven-Stad:
 - > Fase 3: Vanaf 2029, ontwikkeling van Alfadriehoek en Minervahaven-Noord aan de zuidkant van het IJ en Cornelis Douwes 0 - 1 aan de noordzijde van het IJ. (17.500 woningen, 11.700 arbeidsplaatsen)

ONTWIKKELBEELD ZAANCORRIDOR

Infrastructuur gebiedsontwikkeling

tot 2025	tot 2025
tot 2030	tot 2030
tot 2035	tot 2035
na 2035	na 2035

na 2035

NIUW:

Woningbouwplannen

- Haven-Stad:
 - > Fase 4: Vanaf 2040, mogelijke ontwikkeling van de Coen- en Vlothaven. (15.400 woningen, 10.300 arbeidsplaatsen)

Zuidasdok

- Vivaldipassage (gereed 2036)
- Afbouw station Amsterdam-Zuid (gereed 2036)

Advies

Vervolgstappen en samenwerking Zaancorridor

Met het Ontwikkelbeeld Zaancorridor zet de regio een stevige ambitie neer. In dit advies zijn aanbevelingen opgenomen om het proces en de samenwerking hiervoor vorm te geven. Het betreft een onafhankelijk advies van RoyalHaskoningDHV, Must en BCI op basis van onze bevindingen uit dit onderzoek en onze ervaring met vergelijkbare opgaven. Een evaluatie naar het functioneren van de huidige samenwerking was geen onderdeel van dit onderzoek.

Constateringen

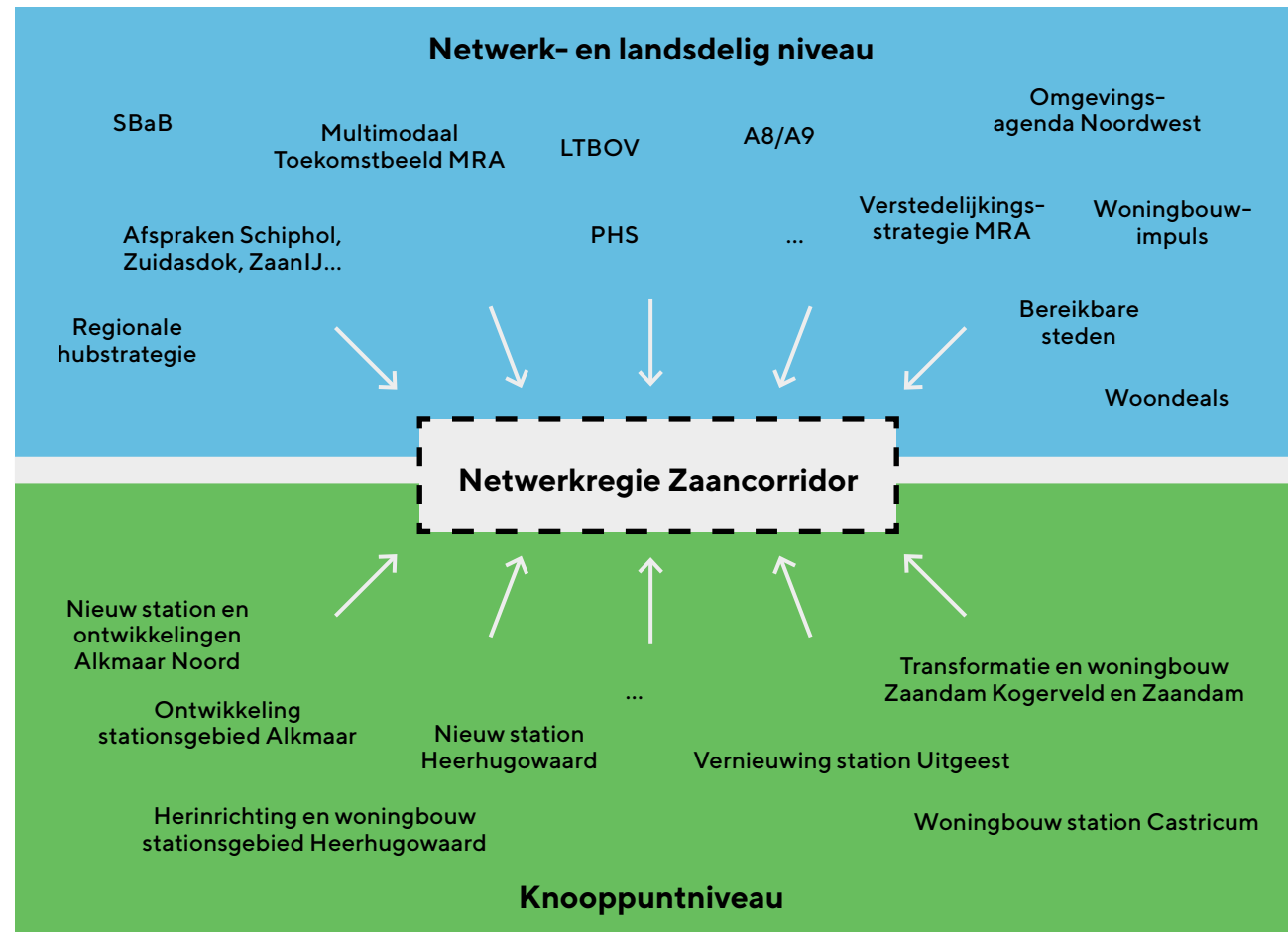
Integrale ontwikkeling van de bereikbaarheid en de verstedelijking rondom de Zaancorridor is niet eenvoudig. De Zaancorridor doorsnijdt diverse bestuurlijke grenzen en bevoegdheden en er zijn verschillende geldstromen. Integrale ontwikkeling vereist dan ook intensieve samenwerking tussen veel partijen: de ministeries van IenW en BZK, de provincie Noord-Holland, de MRA, de Vervoerregio Amsterdam en de zeven corridorgemeenten (Amsterdam, Zaanstad, Uitgeest, Castricum, Heiloo, Alkmaar en Dijk en Waard). Ook de vervoerspartijen (ProRail, NS en de regionale concessiehouders) spelen een belangrijke rol.

Vanuit diverse programma's en projecten wordt er nu al door betrokken partijen gewerkt aan de ontwikkeling van de knooppunten en de corridor. Zowel op het gebied van bereikbaarheid als verstedelijking worden er al belangrijke stappen gezet richting het gewenste Ontwikkelbeeld. Tegelijkertijd is het door de veelheid aan

betrokken partijen en projecten ook lastig om te sturen op de benodigde samenhang en afhankelijkheden.

De besluitvorming over de diverse ontwikkelingen op en rond de Zaancorridor

vindt nu plaats op verschillende bestuurlijke tafels (zowel Rijk, MRA, provincie en gemeenten), die niet altijd met elkaar interacteren. Zo is de besluitvorming over de PHS-dienstregeling en invoering daarvan niet direct gerelateerd aan de

woningbouwopgaven en de afspraken uit de Woondeal. De ruimtelijke ontwikkelingen (en potenties) rond de Zaancorridor maken geen expliciet onderdeel uit van de verstedelijkingsstrategie van de MRA. Ook is er regionale afstemming tussen de ruimtelijke programmering rondom de knopen nodig om het gebruik van de Zaancorridor te optimaliseren. Bijvoorbeeld op het gebied van woningbouwvolumes- en milieus, kantorenlocaties en harmonisering van parkeernormen.

Wij constateren dat voor de integrale ontwikkeling van de Zaancorridor behoefte is aan meer regie op de samenwerking tussen partijen en afstemming tussen de besluiten die op de verschillende tafels worden gemaakt.

Bij een dergelijke vorm van netwerkregie staan de gemeenschappelijke ambities en opgaven centraal. Partijen maken op basis daarvan concrete afspraken over de bijdragen die zij hieraan leveren en wat zij daarvoor nodig hebben van de ander.

De verdere besluitvorming en uitvoering daarvan kan vervolgens op verschillende tafels en in wisselende verbanden worden opgepakt. Partijen informeren elkaar wanneer zij gemaakte afspraken niet (tijdig) kunnen waarmaken en bespreken onderling de consequenties hiervan.

Aanbevelingen aanpak en organisatie

Voortbouwend op bovenstaande constatering, doen we de volgende aanbevelingen.

1. Maak langjarige, concrete en wederkerige prestatieafspraken ('verstedelijkingsakkoord')

Om goed te kunnen samenwerken aan het realiseren van de gezamenlijke ambities uit dit Ontwikkelbeeld, is het belangrijk dat elke partij weet waar ze van op aan kunnen, welke bijdrage van henzelf wordt verwacht en wanneer welk besluit nodig is. Daarvoor is aan de voorkant expliciet commitment nodig op de cruciale opgaven en besluiten die randvoorwaardelijk zijn voor de beoogde knooppunt- en corridoront-

wikkeling. Zonder dit commitment is het risico op een versnipperde en suboptimale corridorontwikkeling groot.

Het advies is om voor dit commitment toe te werken naar een gezamenlijk verstedelijkingsakkoord (of vergelijkbare overeenkomst) tussen de regionale partijen, de MRA en het Rijk. Het verstedelijkingsakkoord bevat langjarige en wederkerige prestatieafspraken over de kwaliteit, kwantiteit en het tempo van zowel de ruimtelijke programmering als de daarvoor benodigde investeringen in de bereikbaarheid. Ook maken de genoemde partijen desgewenst afspraken over het weg nemen van eventuele (juridische, planologische) belemmeringen en knelpunten in de uitvoering, de bekostiging en financiering van de benodigde maatregelen, monitoring en de uitvoeringsorganisatie.

2. Zorg voor voldoende flexibiliteit in de uitvoering

De afspraken in het verstedelijkingsakkoord moeten partijen voldoende zeker-

heid bieden dat de wederkerigheid in de praktijk is geregeld. Tegelijkertijd moet er in de uitvoering voldoende ruimte zijn om deze afspraken naar eigen inzicht in te vullen. De realiteit is dat voor de meeste programma's en projecten de ontwikkeling van de Zaancorridor slechts één van de belangen is. Zo worden de infrastructurele maatregelen en exploitatiemogelijkheden ook op netwerkniveau beoordeeld. En gebiedsontwikkelingen op lokaal niveau zullen ook gedreven worden door bijvoorbeeld grondposities en de vraag naar type woonmilieus.

De aanbeveling is om alleen harde en inhoudelijke prestatieafspraken te maken over zaken die randvoorwaardelijk zijn om de gezamenlijke ambities te realiseren en waar de grootste afhankelijkheden, (koppel)kansen en risico's liggen. Ten behoeve van de flexibiliteit en autonomie in de uitvoering, is het advies om voor andere zaken toe te werken naar meer procesmatige afspraken. Bijvoorbeeld over planning, monitoring, gezamenlijk risicomana-

ment, governance etc.

3. Sluit zowel inhoudelijk als bestuurlijk aan op de verstedelijkingsstrategie van de MRA

Het Ontwikkelbeeld voor de Zaancorridor bouwt voort op het polycentrisch ontwikkelconcept uit de verstedelijkingsstrategie van de MRA. Ook inhoudelijk zijn er sterke wederzijdse afhankelijkheden tussen de opgaven in de MRA en de ontwikkelkansen rond de Zaancorridor. Het advies is om het Ontwikkelbeeld Zaancorridor niet als een zelfstandige 'agenda' neer te zetten, maar te positioneren als een regionale uitwerking van de verstedelijkingsstrategie MRA. Door deze in onderlinge samenhang te presenteren en voor de inhoudelijke afstemming en besluitvorming gebruik te maken van de reeds bestaande ambtelijke en bestuurlijke structuren die hiervoor zijn ingericht. Bij voorkeur wordt bij de vaststelling van de verstedelijkingsstrategie MRA in het BO MIRT ook de intentieafpraak gemaakt voor het opstellen van het voorgestelde verstedelijkingsakkoord.

4. Richt een gezamenlijke netwerkorganisatie in

De ambities voor de Zaancorridor vereisen een structurele en langjarige samenwerking in een netwerk van een groot aantal partijen. In dit netwerk is er geen formele hiërarchie en partijen werken vanuit de eigen verantwoordelijkheden en bevoegdheden aan een gemeenschappelijk doel. Een gezamenlijke netwerkorganisatie is nodig om ervoor te zorgen dat partijen dit in samenhang met elkaar doen, door o.a. prestatieafspraken te maken, te monitoren, bij te sturen en nieuwe kansen en belemmeringen te agenderen. Voor de inrichting van een netwerkorganisatie doen we de volgende aanbevelingen.

- Benoem een corridormanager die onafhankelijk van de eigen organisatiebelangen kan opereren in het netwerk. Dit kan een extern (programma)manager zijn met een breed netwerk binnen de verschillende overheidslagen. De rol van corridormanager kan ook door één van de betrokken partijen wor-

den ingevuld, mits deze persoon vrij kan opereren en niet ook de belangen behartigt van de organisatie waar hij/zij werkzaam is. De provincie Noord-Holland is dan de meest logische partij, gelet op het schaalniveau van de Zaan-corridor en de regietaak van de provincie op ruimtelijke opgaven van (boven) regionaal belang. Bovendien is de provincie vanuit haar positie nu al een vaste deelnemer van diverse bestuurlijke overleggen met de regio, de MRA en met het Rijk.

- Breidt het huidige projectteam (provincie, NS, ProRail, VRA en de regiogemeenten) uit met vertegenwoordigers namens de gemeente Amsterdam (tevens MRA) en de ministeries van IenW en BZK. De leden van het projectteam stellen voldoende tijd en capaciteit beschikbaar om de vervolgacties op te pakken en zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het op te stellen verstedelijkingsakkoord. De vertegenwoordigers in het projectteam repre-

senteren niet een 'individueel project' of dossier, maar hebben breed zicht op de lopende ontwikkelingen en projecten in hun eigen organisatie, organiseren de inbreng vanuit hun eigen achterban en kennen de (bestuurlijke) ambities.

- Zorg voor meer mandaat en besluitvormingskracht in de uitvoering. Het advies is om hiervoor een ambtelijke stuurgroep in te richten (op directieuren- of managementniveau), met in ieder geval de ambtelijk opdrachtgevers van de provincie, de corridorgemeenten (inclusief de gemeente Amsterdam) en de ministeries van BZK en IenW. De ambtelijke stuurgroep bespreekt de voortgang, neemt tussentijdse besluiten over de contouren en principes van het verstedelijkingsakkoord, bespreekt de dilemma's en discussiepunten tussen partijen en is verantwoordelijk voor de ambtelijke en bestuurlijke afstemming en besluitvorming binnen de eigen organisatie. Ter

voorbereiding op het verstedelijkingsakkoord komt de stuurgroep regelmatig (bijvoorbeeld 6-wekelijks) bijeen. Als onderdeel van het verstedelijkingsakkoord worden nieuwe afspraken gemaakt over de samenstelling, rol en vergaderfrequentie van de ambtelijke stuurgroep.

- Organiseer bestuurlijke ambassadeurs en lobbykracht om de ambities voor de Zaan-corridor te borgen op de bestuurlijke agenda's van rijk en regio, die van invloed zijn op de toekomstige corridorontwikkeling. De bestuurlijke ambassadeurs representeren de gezamenlijke belangen van de ontwikkeling van de Zaan-corridor en nemen het voortouw bij het agenderen en voorbereiden van het verstedelijkingsakkoord. Om het bestuurlijk ambassadeursschap in te vullen kan gedacht worden aan een trio van de provincie Noord-Holland (als netwerkregisseur), de gemeente Alkmaar (namens de regiogemeenten) en de gemeente

Amsterdam (namens de MRA).

Vervolgonderzoeken en -afspraken

De komende periode gaat de regio zelf aan de slag met het verder concretiseren van het Ontwikkelbeeld, aan hand van strikte goals, objectives, strategieën en KPI's (OGSM-model). Hiermee wordt inzichtelijk met welke acties en maatregelen de partijen de komende jaren aan de slag moeten om de gezamenlijke doelen (goals) te realiseren. Wij adviseren om deze analyse te benutten om met elkaar en op basis van een gezamenlijk afwegingskader, vast te stellen welke acties en maatregelen randvoorwaardelijk zijn voor de gewenste ontwikkeling en over welke onderwerpen wederkerige prestatieafspraken nodig zijn.

Aanvullend hierop adviseren wij om in ieder geval een aantal opgaven uit dit Ontwikkelbeeld nader te onderzoeken om zo meer grip te krijgen op de opgave (kwantiteit, kwaliteit, planning), de benodigde maatregelen en investeringen. De resulta-

ten van deze onderzoeken dienen als basis om te komen tot concrete en wederkerige prestatieafspraken.

1. Onderzoek naar maatregelen en financiering t.b.v. frequentieverhoging in 2030

De regio wil de PHS-maatregelen en spoorse investeringen rondom Amsterdam benutten om vanaf 2030, vooruitlopend op de realisatie van Zuidasdok (2035-2040), de frequentie op de Zaan-corridor te verhogen naar 12 treinen per uur.

Wij adviseren de regio om nader onderzoek te doen naar de mitigerende maatregelen en investeringen die hiervoor noodzakelijk zijn. En tevens in beeld te brengen welke vervoerwaarde nodig is voor een rendabele exploitatie vanaf 2030. Daarbij rekening houdend met zowel PHS 6-basis als het TBOV-model 4-4-4.

Partners: ProRail, NS, Provincie Noord-Holland, MRA (SBAB)

2. Maatregelen en financiering voor aanpak ongelijkvloerse overwegen

Op een aantal gelijkvloerse overwegen staan de veiligheid en doorstroming onder druk. Hiervoor zijn al diverse studies uitgevoerd.

Wij adviseren de gemeenten om gezamenlijk afspraken te maken over welke overwegen met welke prioriteit aangepakt moeten worden en in beeld te brengen welke maatregelen en investeringen daarvoor nodig zijn.

Partners: Provincie NH, gemeenten, ProRail

3. Uitwerken adaptief ontwikkelpad spoor

Na voltooiing van Zuidasdok (2035-2040) zijn eventuele verdere frequentieverhogingen en/of een directe verbinding naar Schiphol mogelijk.

Wij adviseren om nader te verkennen welke maatregelen, investeringen en

vervoerwaarde hiervoor nodig zijn en wat de eventuele consequenties zijn voor de treindienst. Op basis hiervan kan het bereikbaarheidspotentieel van de Zaan-corridor na 2035/2040 worden bepaald en welke groei en verstedelijking daarvoor nodig zijn.

Partners: ProRail, NS, provincie, MRA

4. Verbeteraanpak stations

Een goed functionerend station is bepalend voor de OV-beleving en daarmee een belangrijke voorwaarde voor de beoogde reizigersgroei. De komende jaren wil de regio daarom investeren in de kwaliteit van de stations inclusief de directe omgeving en deze voorbereiden op de groeiende OV-vraag.

Wij adviseren om, met behulp van 'het handelingsperspectief' (TBOV 2040, ketens en knopen), de huidige en toekomstige situatie van alle OV-knopen langs de Zaan-corridor in beeld te brengen, aansluitend bij de ambities en knooppunttype-

ring uit dit Ontwikkelbeeld. Deze analyse is basis voor een meerjarige verbeteraanpak per knoop, inclusief benodigde maatregelen, investeringen en verantwoordelijke partij(en).

Partners: Provincie, gemeenten, ProRail, NS

5. Verbeteraanpak duurzame mobiliteit binnenstedelijke gebieden rondom stations

In de binnenstedelijke gebieden rondom de knopen wil de regio duurzame mobiliteit optimaal faciliteren. Daarvoor zijn o.a. goede en directe loop- en fietsroutes, toegankelijke fietsparkeervoorzieningen, deelmobiliteit, laadinfrastructuur en parkeerbeleid nodig. Soms is de gemeente hiervoor zelf aan zet (denk aan parkeerbeleid, inrichting openbare ruimte). Andere maatregelen moeten een plek krijgen in de plannen van de ontwikkelaars (denk aan fietsparkeernormen, inpandige deelmobiliteit, ontsluiting van gebouwen op het fiets- en voetgangersnetwerk).

Wij adviseren om, met behulp van 'het mobiliteitsprogramma van eisen' (MRA, Smart Mobility), per knoop te onderzoeken wat er nodig is om duurzame mobiliteit in deze gebieden de komende jaren actief te stimuleren.

Partners: Provincie, gemeenten i.s.m. de MRA (Smart mobility)

6. Plancapaciteit woningbouw rondom knopen (tot 2030 en na 2030)

Nieuwe woningen worden zoveel mogelijk binnen 10 minuten fietsafstand van de knopen gerealiseerd. Dit is ook het uitgangspunt van o.a. de Woondeal en de aanpak Bereikbare Steden.

Wij adviseren de gemeenten om, op basis van de monitor OV-knooppunten, per knoop inzichtelijk te maken wat de woningbouwcapaciteit is binnen 10 minuten fietsafstand van de knopen. Het gaat hierbij om zowel de "harde" als de "zachte" plancapaciteit (inclusief potentiële locaties). Op basis hiervan kan worden

getoetst of en waar optimalisaties van de huidige woningbouwplannen tot 2030 mogelijk zijn. Tevens wordt inzichtelijk welke capaciteit er rondom de knopen beschikbaar is voor eventuele extra woningbouw vanaf 2030.

Partners: provincie, gemeenten

7. Economische analyse kantoren en (regionale) voorzieningen

Rondom de stedelijke knopen Zaanstad, Alkmaar en Heerhugowaard stuurt de regio op het ontwikkelen van gemengde en levendige woon-werkmilieus. Met name voor kennisintensieve bedrijven is een goede OV-bereikbaarheid een belangrijke vestigingsfactor en zijn locaties rondom OV-knopen potentieel interessant. Ook voor regionale voorzieningen zoals onderwijs en zorg is de nabijheid van OV een belangrijke vestigingsfactor.

Wij adviseren om een nader onderzoek te doen naar de omvang van de kantorenbehoefte en de regionale behoefte aan

maatschappelijke voorzieningen, om zo meer inzicht te krijgen in de kansrijkheid en haalbaarheid en de benodigde (acquisitie)strategie en keuzes die nodig zijn om deze vraag de komende jaren rondom de stedelijke knopen te faciliteren. Voor de kantorenbehoefte wordt enerzijds gekeken naar bedrijven uit de regio zelf, en die nu buiten het invloedsgebied van een OV-knoop zijn gevestigd. En anderzijds naar de toenemende kantorenbehoefte in de MRA en de ambitie/noodzaak van de MRA om een deel van die behoefte elders in de regio op te vangen.

Partners: provincie gemeenten, MRA, koepelorganisaties

8. Globale verkenning naar aanpak buitenpoorten

De regio wil de nabijheid en toegankelijkheid van haar recreatiegebieden vergroten, voor het groeiend aantal recreanten uit de eigen regio en de MRA. In dit Ontwikkelbeeld zijn 6 stations aangewezen als potentiële buitenpoort, vanwege hun

directe ligging aan natuur- en recreatiegebied.

Wij adviseren om middels een globale verkenning te onderzoeken wat de haalbaarheid en kansrijkheid is om deze stations door te ontwikkelen tot buitenpoort en welke maatregelen en investeringen daarvoor nodig zijn. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van het handboek Buitenpoorten.

Partners: Provincie, gemeenten i.s.m. NS en de recreatiesector

9. Onderzoek naar de hubstrategie en potentiële hublocaties

Met de ontwikkeling van een aantal goed bereikbare en aantrekkelijke regiohubs, wil de regio de 'autoafhankelijke' reiziger stimuleren om gedurende hun reis over te stappen op de trein. Niet alleen om het autoverkeer in de eigen regio te beperken, maar ook om adequaat in te spelen op de autoluwe ambities in Amsterdam.

Wij adviseren om middels een verdiepend onderzoek te bepalen welke hubstrategie hiervoor nodig is en welke hublocaties daarvoor het meest kansrijk zijn. Hiervoor wordt aangesloten bij de locaties die in het Multimodaal Toekomstbeeld als kansrijk naar voren komen: Uitgeest, Alkmaar Centrum, Alkmaar Noord en Heerhugowaard. De studie moet ondermeer inzicht geven in de herkomst- en bestemmingen van (potentiele) hub gebruikers, het parkeerbeleid, de ruimteclaim, grondposities, noodzakelijke faciliteiten, kansen voor dubbelgebruik en financieringsmogelijkheden.

Partners: Provincie, MRA, gemeenten, RWS, NS

Colofon

Het Ontwikkelbeeld Zaancorridor is in samenspraak tot stand gekomen tussen de samenwerkende partijen provincie Noord-Holland, gemeente Zaanstad, Bergen, Uitgeest, Castricum, Heiloo, Alkmaar, Heerhugowaard (Dijk en Waard), ProRail en NS.

Het consortium RoyalHaskoningDHV, Buck Consultants International en MUST hebben het proces gefaciliteerd en het voorliggende document inclusief bijlagen opgesteld.

Royal HaskoningDHV
MUST
Buck Consultants International

November 2021